

საერთო გაფატი

№20 (525) • 5 ივნისი, 2019წ. • ოთხშაბათი • WWW.SAERTOGAZETI.GE • ღასი 1 ლარი

ლადო კახაძე: ამ ხნის კაცი ვარ, უფრო ცოტა დრო დამრჩა ცხოვრების, ვიდრე ვიცხოვრე, ამიტომ მთანმინდულების წინაშე თავის შერცხვენას არ ვაპირებ და ყველაფერს ვიღონებ, რომ დანაპირები პირნათლად შევასრულო

გაუნებელი გამოკახებით

ვინ დარეკავს იქ, „ზემოთ“ და ვინ შეატყობინებს სამყაროს უზენაეს მმართველს, რომ დედამინა შეშლილებმა დაიპყრეს

სხვა გზა არ არის -

ქართული ნიურნბერგის პროცესი უნდა შედგას!

მე თუ გკითხავთ,

ევროპის ქვეყნებიდან და უკრაინიდან საქართველოს ელჩები კინისკვრით არიან გამოსაყრელნი

აქა ამგავი საქართველოდან გატანილი 17 მილიარდი დოლარისა

დაკარგულების პოვნის დღესასწაული უკრაინაში

სამი აფერისტის ხელში ჩაიკრული ანაკლიის ღრმანყოფანი პორტი!

მოვუწოდებ საქართველოს მთავრობას: გაბედეთ და ხმამაღლა თქვით სიმართლე - თუ ვინმე უშლის ხელს ანაკლიის ღრმანყოფანი პორტის მშენებლობას, ეს არის პირველ რიგში „ანაკლიის განვითარების კონსორციუმი“ და მისი ხელმძღვანელი მამუკა ხაზარაძე

გაპნაბელი გაპოქახებით

ვინ დარეკავს იქ, „ზემოთ“ და ვინ შეატყობინებს სამყაროს უზენაეს მმართველს, რომ დედამიწა შეშლილება დაიპყრას

პასტანა სარჩილავა:

ის, რაც მიხეილ სააკაშვილთან დაკავშირებით ხდებოდა და ხდება დღემდე, ნათელი დადასტურებაა იმისა, რომ ძალა, რომელიც არამარტო ცალკეული სახელმწიფოების, არამედ მთელი მსოფლიოს მასშტაბით პოლიტიკური ცხოვრების ვექტორებს განსაზღვრავს, აბსოლუტურად გარყვნილი, ზნეობისა და მორალისაგან დაცლილი ძალაა, რომელიც აბუჩად იგდებს მთელ კაცობრიობას, აბუჩად იგდებს საერთაშორისო კანონებს და სამართლებრივ ნორმებს და იქცევა ისე, როგორც მას სურს და როგორც მას სჭირდება.

ამ ძალას შეუძლია „დემოკ-

ბულ სააკაშვილს მოქალაქეობაც ჩამოართვა, გუბერნატორობიდანაც მოხსნა, მაგრამ მოვიდა მეორე პრეზიდენტი ზელენსკი და ახლა იმან გამოასწორა პარაშენკოს შეცდომა, თუმცა ამ ზელენსკიმაც ფეხებზე დაგვიკიდა და არც საქართველოს ხელისუფლებისთვის უკითხავს რაიმე და არც ქართველი ხალხისთვის მოუხდია ბოდიში, ისე დაუბრუნა უკრაინის მოქალაქეობა.

მსგავსი ფაქტი სხვაგან და სხვა სახელმწიფოებს შორის რომ მომხდარიყო, ეს აუცილებლად გახდებოდა ამ სახელმწიფოებს შორის დიდი სკანდალის და დიპლომატიური ურთიერთ-

სადაც ის გასამართლებულია?

არა მარტო ქართველი, სრულიად მსოფლიოს საზოგადოება ტვინს იჭყლეტს იმაზე ფიქრით, ვინ შეიძლება მფარველობდეს და ვისი აგენტი შეიძლება იყოს მთელ პლანეტაზე თავის ჭკუაზე მოხეტიალე ტიპი, გვარად სააკაშვილი?

ანალიტიკოსები და ექსპერტები სამ ვარიანტზე ჩერდებიან — ერთი თვლიან, რომ სააკაშვილი ამერიკელების აგენტი, მეორე ფიქრობენ, რომ სააკაშვილი რუსეთის აგენტი, მესამე ვარაუდობენ, რომ იგი რუსეთის აგენტიც არის და ამერიკელებისაც, ანუ ორმაგი აგენტი.

თუმცა სააკაშვილის მიერ ჩა-

რატის შუქურა“ დაარქვას კაცს, რომელიც ცხრა წლის განმავლობაში ძალადობდა საკუთარ ხალხზე, კაცს, რომლის „დემოკრატიული“ მმართველობის დროს ქუჩაში ხერხეულდნენ ადამიანებს, ციხეებში ყრიდნენ ათასობით უდანაშაულო ადამიანს, მარცხავდნენ, აყაჩაღებდნენ, ქონებას ართმევდნენ მოქალაქეებს.

მოგვიანებით, ეს „დემოკრატიის შუქურა“, თავის დესანტთან ერთად, უკრაინაში მიავლინეს უკრაინის გასანათებლად და გასანათლებლად.

უკრაინის იმჟამინდელ პრეზიდენტს საქართველოს მეგობარ პარაშენკოს სულ „დაავიწყდა“, რომ ამ „შუქურასათვის“ ქართულ სასამართლოს საკმაოდ სერიოზული „სროკი“ ჰქონდა მისჯილი და უკრაინის მოქალაქეობა და ოდესის გუბერნატორობა უბოძა.

რა საინტერესოა, როგორ ჯდება ეს ყველაფერი ქართველი და უკრაინელი ხალხების მეგობრობის ჩარჩოებში?

რაც პარაშენკომ მოიმოქმედა, არ არის ეს სრული უპატივცემულობა ქართული სახელმწიფოს მიმართ?

მოგვიანებით პარაშენკომ გამოასწორა „შეცდომა“ და მსჯავრდე-

ბების გაწვევების საბაბი, თუმცა ჩვენ მხოლოდ სასხავათაშორისოდ გავაპროტესტეთ ზელენსკის გადაწყვეტილება და ინციდენტი ამით ამოვწურეთ.

კი, ბატონო, გასაგებია, რომ საქართველოს პატივს არ სცემთ, მაგრამ საკუთარ ქვეყანას მაინც რატომ აყენებთ შეურაცხყოფას, ძვირფასო უკრაინელებო, ამ საერთაშორისო მასშტაბის აფერისტს და კრიმინალს ასე რომ აპარპაშებთ მრავალჭირნანას უკრაინულ მიწაზე?

თუმცა უკრაინისა რა მიკვირს, როცა იმ მრავალ სახელმწიფოთა შორის, რომელთათვისაც, როგორც თავად ბრძანებენ, კანონი და სამართალი არის უზენაესი დირებულება და ფასეულობა, არავის მოაფიქრდა, ყურში წაეველო ხელი მათ ტერიტორიაზე „უპრაგონოდ“ მოხეტიალე ამ მსჯავრდებულისთვის და იმ სახელმწიფოსთვის გადაეცა, რომლის რომელიმე ციხის საკანში უნდა იჯდეს, წესით და რიგით, ეს მანიაკი და ავანტურისტი.

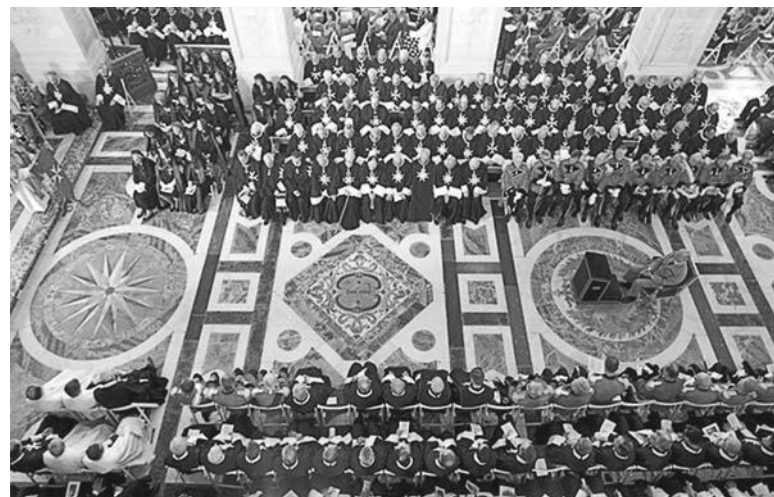
მაინცდამაინც ქათმის ან მობილურის ქურდობისთვის უნდა იყოს გასამართლებული ვინმე, რომ სამართლებრივი რეაგირება მოახდინოთ და დამნაშავე ელემენტი იმ სახელმწიფოს მიპყვაროთ,

ტარებულ ფოკუსებს რომ დააკვირდე, შეიძლება არც ერთს დაეთანხმო, არც მეორეს, არც მესამეს და იფიქრო მეოთხე ან მეხუთე ვარიანტზე.

საკაშვილი შუადამედე ამერიკელების საქმეს აკეთებს და რუსების საქმეს აფუჭებს, შუადამის შემდეგ რუსების წისქვილზე ასხამს წყალს და ამერიკელებს უწყლოდ ტოვებს, ხან ერთდროულად ორივეს საქმეს აკეთებს, ხან ორივეს საქმეს ჩააფლავებს.

საკაშვილს უფრო ეს სახელი შეეფერება — მავნებელი გამოძახებით!

თუ შეიძლება არსებობდეს კა-

ცი გამოძახებით, სანტეჟნიკი გამოძახებით, რატომ არ შეიძლება არსებობდეს მომსახურების ეს სფერო — მავნებელი გამოძახებით?!

როგორც ჩანს, ეს მავნებელი გამოძახებით, იმ ძალას ემორჩილება, რომელზეც წერილის დასაწყისში ვისაუბრეთ — ძალას, რომელიც მთელ მსოფლიოს მართავს და რომლის უზარმაზარი ძალაუფლება რაღაც დროით აშშ-ზეც ვრცელდება, რუსეთზეც, ჩინეთზეც, ევროპაზეც, აზიაზეც და აფრიკაზეც.

აღა მარშანიას თუ დაუჯერებთ, ათი პოლიტიკოსიდან რვა შეშლილია.

იმ პოლიტიკოსთა ნამოქმედარს თუ გადავავლებთ თვალს, რომლებიც მსოფლიოს მართავენ, ადვილად დაერწმუნდებით, რომ ეს დიაგნოზი სწორია.

ვინ დარეკავს იქ, „ზემოთ“ და ვინ შეატყობინებს სამყაროს უზენაეს მმართველს, რომ დედამიწა შეშლილება დაიპყრეს და აქაურობა ბავშვების, ქალების, მოხუცების და ჯარისკაცების გვამებით გაავსეს.

სისხლის ოკეანე დგას დედამიწაზე და ეს ოკეანე ყოველდღე ივსება სისხლის ახალ-ახალი მდინარეებით!

თუნდაც ბოლო 30 წლის განმავლობაში დატრიალებულ შემზარავ ტრაგედიებს თუ გავიხსენებთ, რომლებსაც მილიონობით უდანაშაულო ადამიანის სიცოცხლე შეეწირა, ქვეყნები და სახელმწიფოები შეეწირა, ვერ დაიჯერებ, რომ ყოველივე ამას რაიმე კავშირი აქვს ცივილიზაციასთან.

ეს XXI საუკუნის კანიბალების „ცივილიზაციაა“, რომელიც ჭკუიდან გადასული შემოღობი მკვლელების ინსტრუქციებით მართება.

ჩვენი შემოღობი შესანიშნავად ჩაეწერა შემოღობი საერთაშორისო ელიტის რიგებში.

ეს იმდენად საჭირო კაცია მათთვის, რომ მზად არიან, ყველა ეს დანაშაული ჩამოაწერონ, რომელიც დღემდე ზარავს საქართველოს თავისი სისასტიკით და საღიზმით.

სწორედ მათგან ზურგამაგრებული იქადნება იგი, რომ თავის ბანდასთან ერთად კვლავ დაბრუნდება ხელისუფლებაში, რომ ქვეყანა ბიძინა ივანიშვილისგან „გაათავისუფლოს“.

ეს იმ ბიძინა ივანიშვილზეა საუბარი, რომელსაც სამი მილიარდი აქვს გაღებული ქველმოქმედებისა და ქვეყნის აღმშენებლობისათვის.

სამაგიეროდ, „წესიერ“ და „პატიოსან“ სააკაშვილს, თავის „რაზობონიკებთან“ ერთად, ცხრა წლის განმავლობაში 17 მილიარდი აქვს „ათვისებული“ და ქვეყნიდან გაზიდული.

აი, ეს შარაგზის ყაჩაღი და მისი კრიმინალური სინდიკატი აპირებს უკან დაბრუნებას და თუ „ისინი“ მოინდომებენ, დააბრუნებენ კიდევაც.

რა პრობლემაა — ქართველ ხალხს თავზე დააშარდავენ და დააბრუნებენ!

...ყოველივე ამას ერთად რომ ხედავ და ერთ მთლიან სურათად რომ გაიაზრებ, შეიძლება უიმედობის და უილაჯობის გრძობამ შეგიპყროს.

„ჯვარს ეცვი, თუ გინდა, სამველი არ არის“, — ამბობდა ასეთ დროს პოეტი, თუმცა საშველი ყოველთვის არის, თუნდაც ყველაზე გამოუვალ და კრიზისულ სიტუაციაშიც კი.

საშველი ჩვენს გაუტეხლობაში, სიმტკიცეში და სტოიციზმშია. სატიაგრაჰას ეძახდა ამას მამათა განდი (სატიაგრაჰა — შეუპოვრობა ჭეშმარიტებაში).

ქართველებმაც უნდა გამოვაცხადოთ ჩვენი სატიაგრაჰა.

ხსნის და გადარჩენის სხვა გზა, უბრალოდ, არ არსებობს...

„საერთო გაზეთი“
 გამომცემელი: შპს საგამომცემლო ცენტრი „საერთო სიტყვა“
 მის: თბილისი, ტაშკენტის ქ. 18;
 ტელ.: 593 44 04 01; 593 56 11 18.
 E-mail: saertogazeti@yahoo.com
 რეგისტ. №202375349; შპს (სბც) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პოზიციას არ ეთანხმებოდეს რედაქციის აზრს. ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოქვეყნებიდან ერთი ან ორის ვალდებით. შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება. იბეჭევა შპს „საგამომცემლო ცენტრი“ ტაშკენტი, თბილისი, აგლასის 39

სხვა გზა არ არის – ქართული ნიურნბერგის პროცესი უნდა შედგას!

გვესაუბრება არასამთავრობო ორგანიზაცია „ყოფილი პოლიტიკოსები ადამიანის უფლებებისთვის“ თავმჯდომარე ნანა ჩაქვაძე:

— ქალბატონო ნანა, თქვენ, ერთ-ერთი პირველთაგანი ხართ ვინც „ნაციონალური მოძრაობის“ გასამართლებას და ქართული ნიურნბერგის პროცესის გამართვას ითხოვდით. დღეს, სააკაშვილი მოქალაქეობამინიჭებული დაუბრუნდა უკრაინას. რა ლოგიკური განვითარება შეიძლება ჰქონდეს ყოველივეს?

— საკმაოდ მძიმე თემაა. ჩემი თვითმხილველი არ არის ვინმეს გასამართლება ან ციხეში გაშვება, მაგრამ როდესაც კონკრეტული პირი ქვეყნისთვის პრობლემას წარმოადგენს, ამ შემთხვევაში, სახელმწიფო ვალდებულია ეს ადამიანი გააუვნებელყოს. ანუ, საფრთხე რაც ქვეყანას, დღეს, სააკაშვილის მხრიდან ემუქრება, შემდეგია: იგი, მუდმივად, არის საქართველოს დესტაბილიზაციის, მისი უკანდახევის ფლაგმანი. აქედან გამომდინარე, გარდა იმ უბედურებებისა რაც მან კონკრეტულ ადამიანებს ციხეებსა თუ მის გარეთ დამართა, ქვეყანას, ტერიტორიულ მთლიანობის თვალსაზრისით, უზარმაზარი ზიანი მიაღება. ამიტომ, სააკაშვილს ამ პოლიტიკოსთვის პასუხი უნდა ეგო. ასევე, მან მორალური კუთხითაც მიაყენა ზიანი ქვეყანას: დაანგრია განათლების სისტემა, მოშალა ფუნდამენტი, რაზედაც საქართველო ოდითგანვე, საუკუნეების მანძილზე იდგა, შელახა ქართული ტრადიციები, ღირებულებები. მან სრულიად ერს დიდი ზიანი მიაყენა და ეს ფაქტი დაუსჯელო დარჩა მაშინ, როცა ციხეებში სხედან ადამიანები, რომლებიც სასჯელს 100–200 ლარის ქურდობისთვის იხდიან. ამ დროს, ისეთი სერიოზული დამნაშავე როგორცაა მიხეილ სააკაშვილი და „ნაციონალური მოძრაობა“, დღემდე პოლიტიკაში არიან. ამაში, მასმედია, თქვენი კოლეგებიც ძალიან სცოდნენ. ტელე-ჟურნალისტები „ნაცებს“ რესპონდენტებად აღიქვამენ, მათ ადამიანის უფლებებსა და ქვეყნის განვითარებაზე აზრს ეკითხებიან, რაც საზოგადოებაში პატიოსნების, წესიერებისადმი განცდას აქრობს. კრიმინალების დასჯა მხოლოდ ერთეულმა ადა-

მიანებმა კი არ უნდა მოითხოვონ, არამედ მთელმა საზოგადოებამ. სწორედ ეს არის საზოგადოების მოთხოვნა, რასაც, რატომღაც, ჟურნალისტები მხარს არ უბამენ, პირიქით, ისე მოქმედებენ, რომ ამ პოლიტიკურად მიუღებელ, დამნაშავე ძალას საზოგადოებას როგორც პოლიტიკურად მისაღებ ოპოზიციურ ძალას ისე აჩვენებენ. წარსულზე, თითქმის, არავინ საუბრობს. ამ ორგანიზაციას პასუხი დღემდე არ უგია ჩადენილი დანაშაულობებისთვის. მეტიც, აქეთ გვსაყვედურობენ: როდემდე უნდა გვაძახოთ ეს 9 წლიანი რეჟიმიო. „რუსთავი-2“-ის ჟურნალისტები და არა მხოლოდ ისინი, რეჟიმის მთავარ ფიგურებს შოუებში იწვევენ და ისე ეპყრობიან როგორც დამსახურებულ, პატივსაცემ ადამიანებს, რაც საზოგადოებაში მიუღებლობას იწვევს. სწორედ ამიტომ, საზოგადოებაში სერიოზული უკმაყოფილებაა არამხოლოდ ამ კრიმინალური ჯგუფის — „ნაციონალური მოძრაობის“, არამედ ჟურნალისტების მიმართაც. რა უნდა მოხდეს, რომ ეს ყველაფერი შეიცვალოს? — სამართლიანობამ უნდა იხვიოს, კრიმინალს კრიმინალი დაერ-

ამ ყველაფერს საფუძვლად სამართლებრივი შეფასება, მათი რეჟიმი, ფაშისმად აღიარება დაელო. ვინც ამ რეჟიმს ემსახურებოდა, დაკვეთებს ასრულებდა, სასამართლოს პოლიტიკური მიზნით იყენებდა, ეს ადამიანები სასამართლოს უნდა ჩამოშორდნენ. მაგრამ ჩვენთან, გერმანიისგან განსხვავებით, შეფასება არ მომხდარა, გამოდის, რომ ახლა რაც ხდება პოლიტიკური დევნა და მეტი არაფერი. თქვენ, განსოვით, რომ სააკაშვილის დროს სასამართლო პროკურატურაზე დაქვემდებარებული ორგანო იყო. უფრო მეტიც, საზოგადოება მოსამართლეებს პროკურატურის ნოტარიუსებს უწოდებდა. ისინი, დამოუკიდებლად, ვერანაირ გადაწყვეტილებებს ვერ იღებდნენ. პროკურატურის მიერ შედგენილ საქმეებს მოსამართლეები „ამტიკიცებდნენ“, ბეჭედს არტყამდნენ. ეს იყო მათი ფუნქცია. იმდროინდელი სასამართლო იყო პროკურატურის ნოტარიუსი, მეტი არაფერი. ამიტომაც იყო, რომ იმდროინდელ სასამართლოში 0,001 გამამართლებელი განაჩენი დგებოდა. სტალინის დროს გამამართლებელი განაჩენი 10%-ზე მეტი იყო, სააკაშვილის რეჟიმის დროს კი — 0,001. ასეთი დამონებული, პოლიტიზირებული სასამართლო საქართველოს ისტორიას არ ახსოვს. ამიტომ, რეჟიმი თუ არ შეფასდა, ეს სახელმწიფოს კორუფციას არ საუბრობს და ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ გიჟა ბოკერია გვავს პარლამენტში. გამაგებინეთ, ამაზე დიდი კორუფცია როდის ყოფილა? უნდა შეიქმნას მათი დასჯის პრეცედენტი. მათ უნდა აეკრძალოთ პოლიტიკაში მოღვაწეობა და დანაშაულებების გამო ციხეში ჩაჯდნენ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამ ქვეყანას არაფერი ეშველება. გერმანია იმიტომ განვითარდა და შედგა როგორც ქვეყანა, რომ ყველა შემდგომმა ხელისუფლებამ

ტებს ძალაუფლება ჩამოართვა. ახალმა ძალამ კი ხელისუფლება ამ ფაშისტებით გატენა. რა ქნას ხალხმა, იარაღი აიღოს ხელში? აქეთკენ მიჰყავს ხელისუფლებას საზოგადოება, რომ თავად ადავინოს სამართლიანობა? ეს უკვე ამ ხელისუფლების დანაშაულია, რომ ხალხის მიერ დაკვეთებულ არჩევანს პატივი არ სცა, მათი დაკვეთა არ შეასრულა, მხოლოდ საკუთარი კეთილდღეობისთვის იზრუნა და სამართლიანობის აღდგენის კუთხით არაფერი გააკეთა. ათი ჯიბის დაბრუნება სამართლიანობის აღდგენა? იმისი არ იყოს, მიშა პიჯაკების გამო რომ გაასამართლეს. პიჯაკებმა პრობლემა მაშინ, როცა კაცმა ქვეყანა დაშალა, ტერიტორიები გაასხვისა, პირდაპირი მნიშვნელობით ხალხს ტყავი გააძრო. ეს არის „ნაციონალური მოძრაობის“, სააკაშვილის რეჟიმის გათვითრების პოლიტიკა. ეს არ არის ხალხის დაკვეთა. ხალხი არ უნდა ჩააყენო იმ მდგომარეობაში, რომ თავად დაამყაროს სამართლიანობა და წესრიგი. დღეს, ჩინოვნიკებს რომ პაპტიმრებენ, მეცინება. შედალოცვილო, კეზურაშვილი გვავს გაშვებულ, გამართლებულ, სააკაშვილის კორუფციასზე არ საუბრობს და ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ გიჟა ბოკერია გვავს პარლამენტში. გამაგებინეთ, ამაზე დიდი კორუფცია როდის ყოფილა? უნდა შეიქმნას მათი დასჯის პრეცედენტი. მათ უნდა აეკრძალოთ პოლიტიკაში მოღვაწეობა და დანაშაულებების გამო ციხეში ჩაჯდნენ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამ ქვეყანას არაფერი ეშველება. გერმანია იმიტომ განვითარდა და შედგა როგორც ქვეყანა, რომ ყველა შემდგომმა ხელისუფლებამ

იცოდა და იცის — რა მოჰყვა ფაშისმს, რა ნაბიჯები გადაიღდა. ეს გასათვალისწინებელია. გერმანიამ ეს შეძლო და დღეს, ერთ-ერთი წარმატებული ქვეყანაა. ჩვენ, თუ ვერ შევძლებთ და ფაშისმს ვერ დავამარცხებთ, ქვეყანას არაფერი ეშველება. ვიმეორებ, რეჟიმი უნდა გასამართლდეს.

— ხელისუფლება სააკაშვილის ექსტრადირებას ითხოვს, მაგრამ არცერთი ქვეყანა თანახმა არ არის სააკაშვილი გამოგვცენ. ეს ხომ არ მიანიშნებს იმაზე, რომ მას რაღაც ძალა პატიონობს და ჩვენს ხელისუფლებას საშუალებას არ აძლევს მიშა ჩადენილი დანაშაულობებისთვის გასამართლდეს და არა პიჯაკების გამო?

— დიას, სააკაშვილს დასავლეთისა თუ ჩრდილოეთის კრიმინალური კლანის მხარდაჭერა რომ არ ჰქონდეს, რომელიც მას დღეს ინარჩუნებს, რა თქმა უნდა, იგი, ახლა, ციხეში იჯდებოდა. კრიმინალები მთელს მსოფლიოში არიან ხელისუფლებაშიც და მის გარეთაც. მათ ინტერესებშია მიშამ პირი არ გაალოს, არ ილაპარაკოს რას და ვისთან ერთად აკეთებს. ამიტომ, ყველაფერს აკეთებენ, რომ სააკაშვილმა პასუხი არ აგოს. დღევანდელმა ხელისუფლებამ, უპირველეს ყოვლისა, შემდეგი რამ უნდა გააკეთოს: ფართო საზოგადოებას, ასევე, მსოფლიოს გაავებინოს: როგორ დაფრინავდა და ლახავდა საზღვრებს ეს უპასპორტო, მოქალაქეობის არმქონე პირი; უნდა გამოამჟღავნოს რომელი ქვეყნის ხელისუფლება და რა მიმართულებით არღვევდა კანონს. ამის გამოვლინება რომ მოხდება, კრიმინალები სააკაშვილს ხელს ვეღარ დააფარებენ, რადგან ეცოდინებათ, რომ ისინი მხილებული არიან. შედეგად, სააკაშვილი სასამართლოს წინაშე წარსდგება და პასუხს აგებს. ასევე, ხელისუფლებამ უნდა გვითხრას: რა სტატუსით ხდებოდა სააკაშვილის მიწვევა ევროპასა და აშშ-ში. ამის გამოამჟღავნება ძალიან სერიოზულად დაამუხრუჭებს იმ კრიმინალურ ძალებს, რომლებიც სააკაშვილის უკან დგანან და იმ სქემას გაამჟღავნებს, რომლის ნაწილიც იგი არის.

თამარ შველიძე
555 23 28 24

ქვას, ბოროტმოქმედს — ბოროტმოქმედი, დამნაშავეს — დამნაშავე და ღირსეულს — ღირსეული. ხელისუფლებამ სამართლიანობის აღდგენის კუთხით ნაბიჯები უნდა გადადგას, თორემ, შემდგომი ხელისუფალი აუცილებლად მოსთხოვს პასუხს: რატომ დააფარა ხელი დამნაშავეებს. ხელისუფლებას ჯერ კიდევ აქვს დრო სააკაშვილს, ყველა კრიმინალური დაჯგუფების წევრს, ვინც 9 წლიანი რეჟიმის დროს დანაშაულს სჩადიოდნენ, პასუხი აუბნინოს.

— ქალბატონო ნანა, პიტლერის რეჟიმი ნიურნბერგის პროცესზე შეფასდა. ეს რომ არა, გერმანიაში ახლაც ბერლინის ნაციონალი იქნებოდა. საქართველოში 9 წლიანი რეჟიმის შეუფასებლობა, იდეოლოგიური თვალსაზრისით, სირთულეებს ხომ არ აჩენს?

— თქვენ, ნიურნბერგის პროცესი ახსენეთ. ის, რაც გერმანიაში ფაშისმის დამარცხების შემდეგ წარიმართა, ეს გახლავთ სამართლებრივი შეფასება. როგორ ფიქრობთ, ფაშისმი რომ არ შეფასებულა, სხვა შემთხვევაში, რომელიმე მოსამართლე იქნებოდა გათავისუფლებული ან დასჯილი?!

კაშვილის რეჟიმის დროს კი — 0,001. ასეთი დამონებული, პოლიტიზირებული სასამართლო საქართველოს ისტორიას არ ახსოვს. ამიტომ, რეჟიმი თუ არ შეფასდა, ეს სახელმწიფოს კორუფციას არ საუბრობს და ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ გიჟა ბოკერია გვავს პარლამენტში. გამაგებინეთ, ამაზე დიდი კორუფცია როდის ყოფილა? უნდა შეიქმნას მათი დასჯის პრეცედენტი. მათ უნდა აეკრძალოთ პოლიტიკაში მოღვაწეობა და დანაშაულებების გამო ციხეში ჩაჯდნენ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამ ქვეყანას არაფერი ეშველება. გერმანია იმიტომ განვითარდა და შედგა როგორც ქვეყანა, რომ ყველა შემდგომმა ხელისუფლებამ

— როცა ხელისუფლება ვერ ან არ ახდენს რეჟიმის შეფასებას, ეს ხალხმა ხომ არ უნდა გააკეთოს?

— ხალხმა იმაზე მეტი რა უნდა გააკეთოს, როცა მან 2012 წელს არჩევნების გზით რევოლუცია მოახდინა. მთელი ერი აჯანყდა და საარჩევნო ყუთებთან ეს რევოლუცია მოიგო — საქართველოში ფაშისმი დაამარცხა. ხალხმა გაიმარჯვა და ფაშის-

აქა აგზავნი დიდი ფულის კეთიბისა და საქართველოდან გაბანილი 17 მილიარდი დოლარისა

„საერთო გაზეთის“ წინა ნომერში შემოგთავაზეთ ფაქტები, თუ როგორ აკეთებდა მიხეილ სააკაშვილის „სასტაჟი“ დიდ ფულს ჯერ კიდევ ელდუარ შვედენის ეპოქაში და როგორ მოსხდნენ პოლიტიკური შუღლეები ხელისუფლებაში. ასევე გაიმბეთ, თუ როგორ იყიდეს „დატაკმა“ სააკაშვილმა და მისმა „კაგებეშნიკმა“ ბიძამ, თემურ ალასანიამ ძვირადღირებული სახლები ნიუიორკში, ფლორიდაში, ბრუკლინსა და პარიზში. ამას უნდა დაემატათ მიწის ნაკვეთი კიევში და ასევე ძვირადღირებული სახლის აშენება ამავე მიწაზე. წინა წერილი შევწყვიტეთ იმ ადგილას, სადაც ექსპერტის ეროვნული ბიუროს ყოფილი დირექტორი (2001-2003 წ.წ.) მაია ნიკოლეიშვილი გვიყვებოდა, თუ როგორ მიითვისა, გააკორტა, გაყიდა ენერგობიექტები და იშოვა მილიარდები სააკაშვილის ბანდორობებამ მამინ, როცა საქართველო ჯერ კიდევ ჩაბნელებული იყო. მოდით, სანამ სხვა თემებზე გადავალთ, მამია ნიკოლეიშვილს დავასრულებინოთ თავისი სათქმელი:

„დიახ, არსებობდა სახელმწიფო საწარმოები, ენერგეტიკის სფეროზე ვსაუბრობ, შემდეგ ეს საწარმოები კორტდებოდა და გადადიოდა ამით ხელში. ბოლოს უკვე ისე გავერკვიე საკითხში, წინასწარ ვიცოდი, რომელი უნდა გაკორტებულყო. ეს იყო ისე სწორად აწყობილი სქემა, გაოგნებული ვიყავი. ახლა ვხვდები, მაშინ შევარდნაზე შეაჩერეს. ჩვენ იქამდეც კი მივედით, რომ უამრავი ხელშეკრულება ენახეთ უცხოელებთან დადებული და წარმოიდგინეთ, არსად არ იყო დაფიქსირებული, რომელ ფულად ერთეულში მიდიოდა ანგარიშსწორება – ლარში, დოლარში, მარკაში თუ ევროში. ვთქვათ, წერია 3 მილიონი, იქვე უწერია: „ეს თანხა მოცემულია პირობით ერთეულში“. ნამდვილი თანხები იყო დაშიფრული, მაგრამ გასაღები ვის ჰქონდა, ეს უკვე აღარ ვიცი. ამის შემდეგ ძალიან მალე დაიჭირეს დათო მირცხულავა... ის სწორედ იმდროინდელ ჩასვებს ციხეში, რომ ამ საქმეში ჩემზე მეტი იცოდა და გარეთ არ უნდა ყოფილიყო. როგორც კი ჯორბენაძის კაბინეტიდან გამოვედი, 4 დღეში გამიშვეს სამსახურიდან და როლანდ გილიგაშვილს ჩვენს მიერ დაწერილი დასკვნა აღარ გააქვს მთავრობის სხდომაზე. რაც მთავარია, ძალიან საინტერესო

საქმე მიდიოდა დავით ბეჟუაშვილთან დაკავშირებით. ტომები გენპროკურატურაში ეწყო, საკმაოდ პრინციპულად იძიებდნენ და ეხებოდა ბუნებრივ აირს. იცით, ექსპერტის ჩატარების შემდეგ რა აღმოჩნდა? საქართველოში შემოდიოდა გაზი, რომელიც გადიოდა სომხეთში, რაღაც პროცენტი აქ რჩებოდა, მაგრამ საბოლოო ჯამში იყო აბსოლუტურად წამგებიანი. ამ შემთხვევაში ელემენტარულად კითხვობა ფული, ჩვენ ამას მივაგენით... მაგალითად, ყაზბეგის რაიონის სოფელ ჩმისამდე მოვიდა მილიონი კუბმეტრი გაზი, იქ დაფიქსირდა, მაგრამ შემდეგ რამდენი შევიდა სომხეთში, ეს უკვე გაურკვეველი რჩებოდა. დავით ბეჟუაშვილი მაშინვე დასაჭერი იყო. თუმცა იქამდე ჩვენ კი არა, გენპროკურატურაც აღარ მიუშვეს, ეს იყო სრულიად გასაიდუმლოებული. შემდგომში ეს თემა საერთოდ მოკვდა. დავით ბეჟუაშვილის საქმეზე 13 ტომი დაიდო, ჩვენ ამჟამად ვლაპარაკობთ მხოლოდ ერთ ეპიზოდზე. ამ საქმის გაგრძელება დღესაც გახსნილი იმ უამრავ სქემას, რომლის საშუალებითაც ხდებოდა საწარმოების გაკორტება, მითვისება და შემდეგ ფულის კეთება. ამ ყველაფერში ჩაბმულები იყვნენ „ნაციონალები“. მაშინ ზოგიერთის გვარი ჩემთვის არაფრისმთქმელი იყო. პირდაპირ ვთქვათ, მათ ჩაიდინეს ძალიან დიდი დანაშაული ქვეყნის წინააღმდეგ, რომელიც გაგრძელდა ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ და გრძელდება დღესაც. ამით მილიონები შვედენში ფულად აქციეს, უკვე აღარ გვიკვირს, მაგრამ იმ პერიოდში 3-4 მილიონი ძალიან დიდი ფული იყო. მაშინ საქართველოს ბიუჯეტი იყო 300 მილიონი ლარი. მე თუ მკითხავენ, ეს საქმეები ხელახლა შესასწავლი და აქ გამოჩნდება, რას ნიშნავდა ის დაშიფრული მილიონები, ვინ იდგნენ ამ ყველაფრის უკან და ვინ არიან ის უცხოელი ლობისტები. ბოლო-ბოლო, სად წავიდა უზარმაზარი თანხები, რომელიც უცხოეთიდან ირიცხებოდა და ენერგეტიკაში არავის უნახავს? ახლა იმახის მიშა, საქართველო ჩაბნელებული იყო, კარგად გაიხსნოს, ვინ ანადგურებდა ამ სფეროს და ვინ იგდებდა ხელში ენერგეტიკას? დაინტერესდეს პროკურატურა, ჯერჯერობით საერთაშორისო ხელ-

შეკრულებები მაინც არსებობს, საკუთარი თვალთ მათქვანახი. ეს იყო მათთვის მოსაზრებელი სამუშაო, რათა უფრო ეფექტურად მოსულიყვნენ ხელისუფლებაში. სააკაშვილი ცრუობს, ზუსტად მაგან დააბნელა საქართველო მიზანმიმართულად, ეს იყო შეთქმულება საქართველოს წინააღმდეგ. ახლა ყველა ლობისტი დაგიდგება და დაგიწყებს: რატომ იჭერ ტელევიზიის შეფს, ეს ხომ პოლიტიკური დაჭერაა? რატომ იჭერ პატარა ხეთაგურს, მას ხომ არაფერი დაუშვებია? თუ ცოტა უფრო ღრმად წავა გამოძიება, სააკაშვილი მუშტების ქნევას ვეღარ დაიწყებს. მე სრულიად შემთხვევით მოვხვდი ამ გაუგებრობაში, ანუ ექსპერტის ეროვნულ ბიუროში, თორემ ამდენი ნამდვილად არ მეცოდინებოდა. მე მაშინ ბეჟუაშვილსაც შევხვდი პროკურატურაში, ზარანდიას კაბინეტში... მაიკო, რა გინდა ჩემგან, რას მერჩიო? არაფერს არ გერჩი, მხოლოდ სიმართლეს ვარკვევ-მეთქი. შენ რა გონია, სარევიზიო ჯგუფებს ფულს არ სთავაზობდნენ? ძალიან დიდ ფულსაც სთავაზობდნენ, მაგრამ ბიჭები 42 ლარზე მუშაობდნენ, უკვე პრინციპის საკითხი იყო. კაბინეტში ვიმსჯელებ, ჩვენ ჩვენსა უმუშტიცებდით, სერიოზულზე სერიოზული ფაქტები დავდეთ. პრაქტიკულად უკვე სადებუტატო იმუნიტეტის მოხსნამდე მივიდა საქმე. დღევანდელი გადასახედიდან ვფიქრობ, ეს საქმე შევარდნაქმ შეწყვიტა დასავლეთიდან ზეწოლის შემდეგ. მე ძალიან კარგად მახსოვს, როგორ ამბობდა ერთ-ერთი უცხოელი მაღალჩინოსანი, ცოტა ხანში „შევის“ ბოლომდე გაუდებთო.

ეს მოხდა ჩემს კაბინეტში, ჩემს თვალწინ. ცოტა უზრდელი კაცი იყო ურთიერთობაში და ყველაფერს პირდაპირ ამბობდა. რასაც მიშა კანონიერ ქურდებზე იძახის, თვითონაც ზუსტად ასე იქცეოდა, საოცარი სქემები აამუშავა. არ დაგავიწყდეთ, სწორედ მაშინ მიდიოდა უამრავი დავა საერთაშორისო სასამართლოში, სადაც საქართველო ყველა პროცესს აგებდა. უცხოურ კომპანიებში, რომლებიც ჩიოდნენ, ქართველი ადვოკატები ისხდნენ. ისინი დღეს „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრები არიან, უშუალოდ მიშას

გარემოცვიდან იღებდნენ დავალებებს. ძალიან ბევრი საჩივარი იყო ენერგეტიკაში, ყველაზე გემრიელი ლუკმა მაინც ეს იყო. ასევე დღის წესრიგში იდგა „ჭიათურმანგანუმის“ საკითხი, წილის გატანა. აქაც დავიწყეთ შემოწმება და გავგაჩერეს, რადგან წილა სააკაშვილის ხალხს გაჰქონდა. დამიჯერეთ, ესენი იყვნენ შემსრულებლები, ამით უცხოეთში ჰყავდათ ვიღაც უფრო დიდი, ეს ფაქტია. როლანდ გილიგაშვილი თითქოს შევარდნაძის მხარეს იყო, მაგრამ მაინც სხვა თამაში მიდიოდა. წარმოიდგინეთ, სანამ სამსახურიდან გამომიშვებდნენ, იყო მცდელობა, რომ ვიღაცას საერთოდ გავენადგურებინე. ფაქტს გეტყვით: ერთ დღეს მეუბნებიან, 800 ათასი დოლარი კრედიტი აიღე, ლაბორატორია შემოვიტანეთ ამერიკიდან, კონტეინერები ადგილზე. მე მოვითხოვე ოფიციალური დოკუმენტი, რომ კონტეინერებში ნამდვილად ლაბორატორია იყო. არა, დალუქულია და ვერ გავხსნი. მაშინ დოკუმენტაცია მანახეთ-მეთქი. ეგეც შიგნით დევსო. რა თქმა უნდა,

კრედიტი არ ავიღე და შემდგომში ამ კონტეინერებში აღმოჩნდა დაჯანგული სკამები. 800 ათასი დოლარი სხვა რაღაცაში სჭირდებოდათ. ახლა პირველად ვამბობ ამას, უკვე ვხვდებოდი, რომ სადაც უბედურებაში მითრევდნენ და უკვე მინდოდა, ჩქარა გავეთავისუფლებინე. ბოლოს ვცდილობდი, რაც შეიძლება მეტი ინფორმაცია ამელო, ამას მიხვდა ჯორბენაძეც და ვერევე გამაჩერეს. ზურაბ ჟვანიას სიკვდილის შემდეგ აღარაფერი მიკვირს, მეც შემთხვევით ვარ გადარჩენილი... აბსოლუტურად დარწმუნებული ვარ, ჟვანია შე-

ვიდა იმ სფეროებში, სადაც არ უნდა შესულიყო. მან გაარღვია უზარმაზარი მათეოზური სქემა და ჩაიხვდა. აქვე იყო ბათუმის სანაოსნოს თემა... პირდაპირ გეტყვით, იქ გივი თარგამაძეს ჰქონდა ინტერესები. ის ეჯახებოდა შევარდნაძის ნათესავების ინტერესებს. ეს საქმეებიც ჩვენთან იდო. ეს არ არის კერძო დოკუმენტები, ეს არის სახელმწიფო დონეზე გაკეთებული კვლევები. სხვათა შორის, ძალიან იოლია სააკაშვილის სქემებში ჩასვლა, სადაც ყველაფერი გარკვეულია, გვარები და სახელები წერია, ობშორებში დარეგისტრირებული კომპანიებიც გაშიფრულია. თუ ამას ყურადღება არ მიექცა, ღმერთმა ნუ ქნას, შეიძლება ძალიან ცუდად შემოგვიტრიალდეს. ეს არის ძალიან დიდი ქსელი, ძალიან დიდი საშიშროება“.

შეიძლება შეიქმნას შთაბეჭდილება, თითქოს ე.წ. რეფორმატორებმა ხელის ერთი დაკვრით გააცამტვერეს საქართველოს ენერგოსისტემა, მიამასქნეს, რუსებს გადაულოცეს და ამით დასრულ-

გასაკვირიც არ უნდა იყოს, ბენდუქიძის ინტერესის სფეროში აღმოჩნდა ეროვნული ზარაფხანაც. იმის ნაცვლად, რომ მხარში დაგვდგომოდა, 2004 წლის ივლისში გამოცა ბრძანება და მოგვყოლა პრივატიზაციის ნუსხაში. იმ პერიოდში, კანონის მიხედვით, იმ ორგანიზაციების გაყიდვა არ შეიძლებოდა, სადაც იყო ოქროს მარაგები. მე ჩავთვალე, რომ ბენდუქიძე შეცდა და ამის შესახებ ჟურნალისტებს განვუცხადე. ეს რომ გაიგო, ძალიან არ მოეწონა და დაიწყო ბრძოლა ჩემს წინააღმდეგ. სხვათა შორის, ჩვენ სტრუქტურულად შევდოდით საწარმოთა მართვის სააგენტოში და ეკონომიკის მინისტრს არ შეეძლო დამოუკიდებლად გადაწყვეტილებების მიღება. ეროვნულ ზარაფხანაში არსებობდა სამეთვალყურეო საბჭო და სწორედ იქიდან შეეცადნენ სიტუაციის არევას, რომლის პირველი ინიციატორი გახლდათ მაია ნადირაძის მეუღლე, ზურაბ ჩიკვილაძე. ეს ადამიანი რიგითი წევრი იყო, მაგრამ როგორც კი მისიანები მოვიდნენ ხელისუფლებაში, უკვე იგრძნო ძალა და მხარდაჭერა, კოლექტივში დაიწყო ინტრიგების ხლართვა, მერე იჩივლა კონტროლის პალატაში და ასე შემდეგ. ამ შემთხვევაში მაინც არაფერი არ გამოუვიდა, პირიქით, კოლექტივის რისხვა დაიმსახურა. დავიწყეთ აქციები, ვითხოვდით სააკაშვილთან შეხვედრას. ამ დროს ისევ გამოდის ტელევიზიით ბენდუქიძე და იძახის, სახელმწიფო საწარმოების ხელმძღვანელებს ახლა გაასხენდათ, რომ ხელმძღვანელები არიან, მილიონები რომ იშოვებს, მაგაზე მაშინ უნდა ეფიქრაო და დამასახელა მე, ოთხი წელია დირექტორია და იქაურო-

დავალება, საწარმო თითქოს მოამზადა პრივატიზაციისთვის. ამ დროს ტელევიზიით მიჩივებს ვიღაც კაცი, რომელიც მეუბნება, რომ ის არის ხელისუფლებასთან დაახლოებული პირი, გვარსა და სახელსაც მეუბნებოდა, მაგრამ ვერძნობდი, მოგონილი იყო, გადავამოწმე კიდეც. შენთან ბენდუქიძის დავალებით ვრეკავ, ყველაფერი ზურაბ ჟვანიასთან არის შეთანხმებული, მე ვიცი, რომ პრობლემები გაქვს ხელისუფლებასთან, თუ ერთ-ერთ საბანკო ანგარიშზე გადარიცხავ 100 ათას დოლარს, ყველა პრობლემა მოგესხნება და კახაც თავს დაგანებებს, თუ ამას არ გააკეთებ, რაც „ომეგას“ დაემართა, შენც იგივე დაგემართებაო. ეს ყველაფერი კასეტაზე ჩაწერილი, პროკურატურასაც წარვუდგინე, სისხლის სა-

ნაშრომელი გახლდათ, ნაყოფიას რაღაც ურთიერთობები ჰქონდა და ბენდუქიძემ ჩამოიფანა. ამ ადამიანმა სასწრაფოდ შექმნა შპს „ფონდ-ინვესტი“, რომლის საწესდებო კაპიტალი იყო 2 ათასი ლარი და დაარეგისტრირა თავისი ბინის მისამართზე, არაფიცილის ქუჩაზე. ამით შეკრეს წრე – ოქროც ხელში ჩაიგდეს და საწარმოც. ბოლოს იქამდეც მივიდნენ, ოქროზე კონტროლი საერთოდ გააუქმეს, უცხოეთიდან შემოტანილი ოქროს ხარისხის შემოწმება საჭირო არ არისო. არადა, ამ საქმეში ცნობილი მაღაზიები იყვნენ ჩართულები. გარდა ამისა, ეს საწარმო იყო განთავსებული 26 ჰექტარზე და ეს მიწა არ გახლდათ დარეგისტრირებული ზარაფხანაზე. წარმოიდგენიათ, 26 ჰექტარი მიწა დიღომში რა მსუყვე ლუკმაა? მე მინდოდა,

მართლის საქმეც აღიძრა, მცნეს დაზარალებულად და აღნიშნული საქმე რატომღაც გადაუგზავნეს ნაძალადევის რაიონის პოლიციას. იქ იყო გამოძიებული ქალბატონი, ფოცხვერაშვილი, რომელმაც რამოდენიმეჯერ დაპოთხა და ბოლოს „დაადგინა“, რომ ჩემთან შემოსულ ზარეზში არ არსებობდა მსგავსი ნომერი, რა დროც მე მქონდა მითითებული, მაშინ ჩემთან საერთოდ არ იყო დარეკილი. არადა, ტიპი მთელი ერთი თვე მირეკავდა. ამის შემდეგ იძულებული გახდი, მიმემართა უთოს მისიის ხელმძღვანელისთვის და ამერიკის ელჩისთვის, ყველას ავუსხენი, რა ზეწოლის ქვეშ ვვარდები ხელისუფლებას და მოვითხოვე პოლიტიკური თავშესაფარი. რეაქცია იყო ნული, მაშინ ეგენი ძალიან იყვნენ ჩახუტებული სააკაშვილთან. მიემართე პროკურატურას, თავად სააკაშვილს, შიმშილობას გამოცხადებ-მეთქი. აქით მამბრალეობდნენ, შენ სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიდიხარო, მაგრამ მე ბენდუქიძეს ვეწინააღმდეგებოდი. ამასობაში გავედი შეგებულებაში, ვიფიქრე, ცოტა დავეწინარდები-მეთქი და ამ დროს მიიფანეს ზარაფხანაში სხვა დირექტორი, ანუ თავიანთი კაცი. კოლექტივმა ეს ადამიანი არ შეუშვა საწარმოში, მაგრამ მერე სპეცრაზმის დახმარებით შეცვივდნენ, გადახტნენ ღობეებზე, იქ დაცვას ძალიან ჰყავდა, რომელიც მოკლეს და ასე დასვეს კაბინეტში დირექტორი, ვინმე კაცი რამიშვილი. აქ უნდა ჩაკეტულიყო წრე, „კვარციტი“, „მადნულა“ უკვე იყო გენერალოვისა და ბენდუქიძის, ჩამოიფანეს რუსეთიდან კობა ნაყოფია... კარგად მახსოვს თბილისში მისი პირველი გამოჩენა. გადღეტილი იყო. ისე ეცვა, ფულიანობისა მაგას არაფერი ეტყობოდა. გენერალოვი რუსეთის უშიშროების ყოფილი თავ-

საწარმოს ბალანსზე გადაეფორმებინა, მაგრამ ვერაფერს მივაღწიე. ამის შემდეგ ეს უცნობი „ბიზნესმენი“ ნაყოფია გახდა მილიონერი, ხან იმ ფილმის პროდუსერად მოგვეგვლინა, რომელიც არავის სჭირდება, მოგვთანებით კი რატომღაც ხდება მაჟორიტარი დეპუტატი. ზარაფხანა ვითომ მესამე პირზე გადავიდეს, როგორც იციან ხოლმე, აქ გააჩინეს კეთილსინდისიერი მყიდველი, რომ ვეღარ მოედავო.“

ენერგეტიკა, ოქროს უზალთუნიები, შენობა-ნაგებობები, სტრატეგიული ობიექტები, მიწის მსუყვე ნაკვეთები, რომელი ერთი ჩამოვითვალოთ? ეს ყველაფერი სააკაშვილის ბანდამ მიისაკუთრა და იქიდან მილიარდები ამოიღო. ათასობით და ასი ათასობით ნაკვეთი თუ შენობა გასხვისდა სიმბოლურ ფასად – 1 ლარად. ეს ისე, ოფიციალურად, თორემ 1 ლარად მყიდველები დიდ ფულს იხდიდნენ სააკაშვილ-ალასანიას ე.წ. ფონდში, ანუ ჯიბეში. ხომ არ გეცოტა-ვებათ, ძვირფასო მკითხველებო? თუ გეცოტა-ვებათ, მაშინ შეგახსენებთ, რომ ყველა დიდი თუ პატარა ბაზრობის მოვაჭრე ვალდებული იყო, ყოველთვიურად გადაეხადა 500-ლარიანი ჯარიმა. ოღონდ არავინ იცოდა, რა ჯარიმას იხდიდნენ, უბრალოდ თვის ბოლოს რიგები იდგა ხოლმე, თან ერთმანეთს ეხვეწებოდნენ, გამატარე, მეჩქარებაო. ბოლო დროს რამდენიმე კეთილსიმყოფელმა შენიშვნა მომცა, შენს სტატუსში ძალიან ბევრი გინებაა, თავს თუ შეიკავებ, კარგი იქნებაა. აბა, მითხარო, როცა სააკაშვილ-ალასანიების „მოღვაწეობის“ პერიოდს გაიხსენებ, თავი როგორ უნდა შეიკავო, მე ამათი კეთილები მოვსტ...ან?!

ბელა ზადელაშვილი 555 48 48 61

ნებრივი სიმდიდრეების გადაცემა რუსებისთვის, საქართველოში რეაქტიული სისწრაფით შემოდოდა რუსული სახელმწიფო ბიზნესი, ანუ კრემლის მიერ კონტროლირებადი ბიზნესი, „კვარციტი“ ხელში ჩაიგდო გენერალოვის ჯგუფმა. აქ აშკარად ჩანდა კახა ბენდუქიძის ინტერესები. შეიძლება ბევრს არ ახსოვს, სააკაშვილმა პირველი დიდი ბიზნეს-ფორუმი ჩაატარა 2004 წლის მაისში და თბილისში რუს ბიზნესმენებს უმასპინძლა. მათ შორის იყო ჩამოსული ბენდუქიძე, რომელიც აცხადებდა, მზად ვარ, საქართველოს სამსახურში ჩავდგეო. ამის შემდეგ ის დატოვეს ეკონომიკის მინისტრად და პირველივე მისი განცხადება იყო: „ყველაფერს გავყიდით სინდისის გარდა!“ მოგვიანებით ვნახეთ, რომ ყველაფერი გაყიდა სინდისთან ერთად. რაოდენ

და. სამწუხაროდ, მილიარდების კეთება შემდგომშიც გაგრძელდა და თანაც უკვე ოფიციალურად. შემდეგი ფულის საკეთებელი „ცეხი“, საიდანაც „ნაციონალებმა“ და მათმა ლიდერმა მაგრად იხიერეს, გახლდათ ეროვნული ზარაფხანა და კახეთის ოქროს საბადო. ამოცანა გვეკეთებოდა: საინტერესოა, როგორ ჩაიგდო ხელში ქართული ოქრო რუსულმა მაფიამ ხელში და როგორ გაძლიერდნენ ამ მაფიის წევრი ე.წ. ქართველები? ამაზე პასუხს ეროვნული ზარაფხანის ყოფილი დირექტორი, ყოფილი პარლამენტარი **დათო ლორთქიფანიძე** იძლევა:

„მე ზარაფხანის დირექტორად მივედი 2000 წელს. იმ დროს ქვეყანაში ტრიალებდა დიდი ალურიცხავი ოქრო, ყველაფერი გადასული იყო შავ ბიზნესში. მე შევარდნაძეს არაერთხელ მივწერე, ის ავალბებდა სახელმწიფო მინისტრებს, შინაგან საქმეთა მინისტრს, მაგრამ ამ საქმეს სახელმწიფო დონეზე რატომ გააკონტროლებდნენ, როცა ძალოვნები აქედან იკვებებოდნენ? შევარდნაძე ისეთ რეზოლუციებს აწერდა ჩემს წერილებს, ახლა რომ ნახოთ, იტირებთ, ყველას მოუწოდებდა, ამ საწარმოს გვერდში დავუდგეთო. მოკლედ, ასე იყო თუ ისე, დავიწყეთ მუშაობა. მოგესხნებათ, ოქროს ნაკეთობას სჭირდება ბრილიანტი და სხვა სახის მასალები. მაგალითად, საბაჟოზე ამ წლებში დაფიქსირებული არ იყო, ვინმეს რამე თუ შემოჰქონდა. არადა, ბევრს ახსოვს, ოქროს რამდენი ბირჟა არსებობდა. მოხდა ე.წ. ვარდების რევილუცია და ჩავთვალე, რომ აი, მოვიდა ახალი ხელისუფლება, რომელიც ამ კონტრაბანდასაც მიხედავს და ყველაფერს

გა თუ გკითხავთ, ევროპის ქვეყნებიდან და უკრაინიდან საქართველოს ელჩები კინოსკრიტ არიან გამოსაყრელნი

გვესაუბრება პოლიტოლოგი სოსო ცინცაძე:

— ბატონო სოსო, როგორ შეაფასებთ სააკაშვილის უკრაინაში დაბრუნებას?

— ზელენსკიმ, როცა მან სააკაშვილისთვის მოქალაქეობის მინიჭების გადაწყვეტილება მიიღო, კარგად იცოდა როგორ შეხვედებოდა ამას ოფიციალური თბილისი. ეს მოულოდნელი არ იყო. შეიძლება ბევრმა არ მიაჩნია ყურადღება, მაგრამ პირველ და მეორე ტურებს შორის, ზელენსკიმ ერთი განცხადება გააკეთა — დადებითად შეაფასა სააკაშვილის როგორც რეფორმატორის როლი და თქვა: ეს ადამიანი დასაკარგი არ არის და უნდა გამოვიყენოთ. ამას მოჰყვა ის, რაც მოჰყვა. აქ, უკრაინისათვის, ფიგურალურად რომ ვთქვათ, სასწორზე იღო ორი რამ: საქართველოსთან კარ-

ლაქობა აღუდგინო. რატომ? — პუტინმა უკვე იცის, რომ სააკაშვილი ზელენსკისთვის შეიძლება პრობლემად, დამატებით თავსატეხად იქცეს?! ამიტომ, ეს ძალიან რთული თემაა. საქართველოს ელჩი უკრაინაში გელა ღუმბაძე ჩვენი დიპლომატიური აკადემიის სტუდენტი იყო. არ ვიცით, აწვდის კი იგი რაიმე დახურულ ინფორმაციას თბილისს? ქართულ საელჩოს ძალიან ახლო ურთიერთობები უნდა ჰქონდეს ზელენსკის გუნდის წევრებთან. აღსანიშნავია, რომ ზელენსკი, რუსეთთან მიმართებაში, სულ უფრო და უფრო თამამ განცხადებებს აკეთებს. მან, ახლახან, ამერიკელი სენატორი მიიღო და თქვა: ჩვენ, რუსეთთან ორი ფრონტი გვაქვს — ერთი დომბასში და მეორე — კორუფციასთან ბრძოლა. როგორც ჩანს, ტრამპის ფენომენი მეორდება. რუსეთი ტრამპის გაპრეზიდენტებას აღფრთოვანებული შეხვდა, მაგრამ მერე რაც მიიღეს ვეველა ვნახეთ. „ქართული ოცნების“ ადგილას კიევში ჩვენს საელჩოს სულ სხვა ტრილში ავაშუქავდები. არ შეიძლება საელჩო ასე დაუინტერესებელი მეტაფორის როლში იყოს. ახლო მომავალში უკრაინაში არჩევნები იქნება. სააკაშვილი უკვე ემზადება მონაწილეობის მისაღებად. იგი უკვე უკრაინის მოქალაქეა, პარტიაც გააჩნია. თავად ზელენსკის ფაქტორმა მიშას კიდევ ერთი რამ დაანახა: უკრაინაში პოპულიზმი

თეს. მნიშვნელოვანია შემდეგი გარემოება: ზელენსკის მთავარი, არაფორმალური მრჩეველი და სპონსორი ოლიგარქი იგორ კოლომოისკი გახლავთ, რომელიც მიშასთან მტრულ ურთიერთობაშია. მას, მიშა, ბანდიტს, ქურდს ეძახდა და მის რეპრესიებსაც შეუწყო ხელი. დღეს, კოლომოისკი დაივიწყებს პირად წყენას? — თუ პოლიტიკოსია უნდა დაივიწყოს. პოლიტიკოსებს შორის პირადული ფაქტორი არ არსებობს. ამიტომ, რაც უფრო გაძლიერდება უკრაინაში მიშას პოზიციები, მით უფრო მეტი ღია თუ ფარული მომხრეები გაუჩნდება მას საქართველოში და პირიქით. 2020 წლის არჩევნებზე

როგორ ჩამოვა, მასზე ხომ სისხლის სამართლის საქმეა აღძრული? ე.ი. გადატრიალებას, შეთქმულებას აწვობს?

— თქვენ აღნიშნეთ, თუ სააკაშვილი რადაში მოვა, სხვა სურათს მივიღებთ. რა შეიცვლება, რა საფრთხე გაჩნდება საქართველოსთვის?

— თუ მიშამ რადაში შესვლა მოახერხა, უკრაინელების დამოკიდებულება ქართველებისადმი შეიცვლება. თუმცა, არ არის გამორიცხვადი სხვა გზით წავიდეს და კორუფციასთან ბრძოლის საკითხებში ზელენსკის არაოფიციალური მრჩეველი გახდეს. მიშას აქვს ეს რეპუტაცია — კორუფცი-

ადგილდება ევროპაში, აწვობს ემიგრანტებთან შეხვედრებს, აშშ-ში ჭაჭის ქარხანა გახსნა და ა.შ. მას სპონსორები ჰყავს. გარდა ამისა, მას ჰყავს ძალიან ძვირადღირებული მრჩეველი — ბიძა თემურ ალასანია. იგი, როგორც მრჩეველი, ოქროს ფასად ღირს. ალასანიას ძალიან ძლიერი კავშირები აქვს აშშ-ში. ამიტომ, რასაკვირველია, რაღაც ძალა მიშას უკან დგას, მაგრამ არ ჩანს ან ჩვენ ამის შესახებ ინფორმაცია არ გვაქვს. კიდევ ერთი საყურადღებო დეტალი: მიშა უკვე აღარ არის „პერსონა ნონ გრატა“. აქედან გამომდინარე, „რუსთავი-2“-ის შურნაღისტებიც, უკვე, აღარ

გი ურთიერთობა ან სააკაშვილი. ზელენსკიმ სააკაშვილთან კარგი ურთიერთობა არჩია. ე.ი. მან მიშას მომდურებას, ოფიციალური თბილისის მომდურება არჩია, რაც უკვე სახელმწიფოთაშორის ურთიერთობაში გადავიდა. როგორც ჩანს, ქართულმა დიპლომატიამ — უკრაინაში საქართველოს საელჩომ ვერ იმუშავა. საქართველოს ელჩს უნდა გაეფრთხილებინა ზელენსკი: თუ თქვენ სააკაშვილთან ურთიერთობას ალაღვენთ, ეს თბილისსა და კიევს შორის ურთიერთობას არ წაადგება, ამით საქართველო-უკრაინის მეგობრობა გაფუჭდებაო. ჩემთვის, ეს არის მნიშვნელოვანი. გარდა ამისა, აბსოლუტურად, აუხსენელია ერთი რამ: პუტინი არც ზელენსკის გულშემატკივარი არ არის და მით უმეტეს, მიშას, მაგრამ უკრაინის პრეზიდენტს მანაც ურჩია: შემოუშვი მიშა და მოქა-

მუშაობს. სხვაგვარად, ზელენსკი 73%-ს ვერ მიიღებდა. მიშა კი სწორედ ამის დიდოსტატია.

7-8 წელიწადია, რაც სააკაშვილი უცხოეთშია და აქ, მის წინააღმდეგ სასამართლო პროცესები მიმდინარეობს? — დემოკრატიულ ევროპაში სააკაშვილის წინააღმდეგ არსებული ბრალდებების ნამდვილობა და სამართლიანობა ნაკლებად აინტერესებთ. მათ, მხოლოდ ერთი რამ აინტერესებთ, რომ სააკაშვილი რეფორმატორი იყო. კარგი იყო ეს რეფორმები თუ ცუდი, ამას მათთვის მნიშვნელობა არ აქვს. საელჩო ევროპის ყველა ქვეყანაში გვაქვს. მერე რომ მკითხოთ, ჩვენი ელჩები იქედან უნდა გაყარო. იცით რატომ? — იმიტომ, რომ მათ რვა წელი ჰქონდათ იმისთვის, რომ ევროპაში მიშას რეპუტაცია გაეზარდა და ამ კუთხით ვერაფერი გააკე-

ბევრი რამ იქნება დამოკიდებული. ახლახან, ზვიად ძიძიგურს ვუსმენდი. მან თქვა: თუ ჩვენ საქართველოში 2020 წლამდე რეალობა არ შევცვალეთ, მაშინ არჩევნებს ვერ მოვიგებთ. ხომ ვიცით, რომ პრაქტიკულად, შეუძლებელია აქ, წელიწადნახევარში სოციალური ფონი შეცვალო. მაშინ რა გამოდის, ზვიად ძიძიგურმა თქვა, რომ ჩვენ არჩევნებს წავაგებთ?! არა, ეს გამორიცხვადია, ვერ წავაგებენ იმიტომ, რომ გამარჯვებული აუცილებლად რევენშუ იფიქრებს. თუ სააკაშვილი უკრაინაში გაძლიერდა, 2020 წლისთვის, მიშას მოსვლით დაშინების მეთოდს, აუცილებლად გამოიყენებენ. თავად სააკაშვილი, ხანდახან, ისეთ რაღაცას ამბობს, რაც დიპლომატიურ ტრილში, წესით, არ უნდა თქვას — თბილისში ჩამოვალა.

ასთან მეტროპოლი. ევროპელების თვალში, მიშამ, საქართველოში კორუფცია დაამარცხა. აღარ აქვს ამას მნიშვნელობა — ეს სიმართლეა თუ არა, მთავარია, რომ ევროპას და უკრაინასაც ასე სჯერათ.

— მიშას უკრაინაში ქვეყნის დალატში დასდეს ბრალი და გააძევეს. თქვენ აღნიშნეთ, ზელენსკიმ ოფიციალურ თბილისს სააკაშვილთან ურთიერთობა აირჩია. ეს ხომ არ ნიშნავს, რომ გარკვეული ძალები, რომლებიც მსოფლიოზე ბატონობენ, მას ზურგს უმაგრებენ?

— მიშას უკან თუ რაიმე ძალები დგას, ეს ძალიან მაღალპროფესიული ძალებია იმიტომ, რომ არ ჩანან, ძნელად შესამჩნევია. აშკარაა, სააკაშვილის ფინანსები არ უჭირს: თავისუფლად გადა-

იქნებიან „პერსონა ნონ გრატა“. ამ სატელევიზიო არხზე, ალბათ, ყოველდღიურად იქნება კიევიდან რეპორტაჟები. არ გამიკვირდება „რუსთავი-2“-მა თავისი შურნაღისტური ბიურო კიევშიც გახსნას, რითაც მიშას საქართველოს მოსახლეობაზე პროპაგანდის უნიკალური შანსი ეძლევა.

— სააკაშვილი იმ დანაშაულებებისთვის რომ გაგვესამართლებინა რაც მან რეალურად ჩაიდინა, მაშინ ხომ სულ სხვა სურათს მივიღებდით?

— რასაკვირველია. სანამ სააკაშვილი ქვეყანას დატოვებდა მანამდე უნდა შემდგარიყო სასამართლო პროცესი და გასამართლებულიყო. მაგრამ ვინც გაასამართლეს, ავიდოთ, თუნდაც ახლა, ეს ლოგიკას ექვემდებარებოდა? — ვაშლს თლიდა და დანა ჩამართვაო ანდა, ბოდიში თქვენთან, პანჩური ამომარტყაო — ეს არის გასასამართლებელი მიზეზი, სხვა არაფერი?! საკითხავია: მოსამართლეები ისევ მიშას მომხრეები იყვნენ და განგებ გამოჰქონდათ ასეთი კურიოზული სარჩევლები თუ არაპროფესიონალები იყვნენ? პროკურორმა რომელმაც თქვა: მიშა უნდა გასამართლდეს იმიტომ, რომ ექვსი კოსტუმი იყიდაო, ის ან საერთოდ არაპროფესიონალია, ან შეგნებულ პროვოკატორი, მისი მომხრეა. ამის შემდეგ ევროპას ველარაფერში დააჯერებ.

თამარ შველიძე
555 23 28 24

– რომელი ხარ, ბენა? – გასძახა სანდრამ.
 – ცისნამი ვარ, სანდრა, მეზობელი! – გაისმა კარს იქიდან.
 – ააა, ცისნამი, შემოი, ქალო, რას გაბოტილხარ მეგი გოცირიძესავით?
 – შემოვალ, ააა, არ შემოვალ? – დაკრიჭა კბილები ცისნამმა.
 – რაია, რამ შეგაწუხა ამ შუაღამეზე? – ჰკითხა სანდრამ და გავარვარებული ტაფიდან ხაჭაპური ამოაგდო ალაზნის ლოქოსავით.
 – ყოჩაღ, გოგო, ეგეთ ხაჭაპურებს მეგრული ქალებიც კი ვერ აცხობენ! – ენა მოითაფლა ცისნამმა.

მე ნიუიორკში, დამიფრინა ნაგავს და მერე დამლაგებელი გვის ერთი კვირაო, აღარ შემიძლიაო, სასტუმროში წავეყვანე, 100 დოლარი არ გადაიხადესო, დეენანათო, – დაასხა ცეცხლზე ნავთი ცისნამმა.
 – პარიზის სახლის გასაღები მე მაქვს, ბრუკლინისაც...
 – პარიზი და ბრუკლინი? – დააჭყიტა თვალები ცისნამმა.
 – უი, არა, ეგ ისე ვთქვი, რა პარიზი? – შეცბა სანდრა, სახეზე ალბური მოედო, ისევე დაიწყო ცომის გაბრტყელება.
 – ღმერთმა მოგცეთ, ჩემო სანდრა, რავა, მიშა სააკაშვილს ერთი-

– იიიიიიხხხხ... რა მნიშვნელობა აქ, ვინ თქვა, ხო მაგარია? პირდაპირ მზურტელავს, ტანში ჟრუანტელი მივლის, ჩემი მამულ-დედული და მოსა... ყელია მეცოდება, მტკივა, მაწუხებს, მარბულებს, გესმის?!
 – ნუ მატირებ, მიშა, – ამოიკენესა სანდრამ.
 – იტირე, გულო... იტირე, სულო!
 – ოოოო, იცი, როგორ მინდა, რომ ახლა შენთან ვიყო კიევში?
 – ჩამოდი მერე, რა პრობლემაა?
 – გამოგოტყდები... არც კი ვიცი, როგორ გითხრა.
 – მითხარი!

სანდრამ ტაშტში ამოფეხებული ცომი კიდევ ერთხელ გადაზილა, მაგიდაზე გუნდებდა ამოალავა. ერთი ცალი საფანელში ამოგანგლა და ბოთლით დაიწყო გაბრტყელება. ამას წინებზე უნდოდა სპეციალური გასაბრტყელებლის ყიდვა, მაგრამ მერე გადაიფიქრა, ფული ვერ გაიმეტა, თანაც ისეთი სიმბოლური ფასი ღირდა (41 ლარი), ამ ციფრის დანახვაზე გააფრიალა, პირდაპირ გაპბურტელა. არადა, როგორ უყვარს ხაჭაპურის ცხობა. გუშინ მიშამ დაურეკა, არჩევნები ხომ წააგე, ზუგდიდში რაღას ზიხარო? რას ჰქვია, რაღას ზის? ახლა სოფელ-სოფელ უნდა იაროს, ყველა ოჯახის კარი შეაღოს და თითოეული ადამიანი დაარწმუნოს, რომ მისი სახით საქმე აქვთ აღმშენებლობასთან, ვეროპასთან, თანამედროვეობასთან, საქართველოს გაბრწყინებასთან. ჰმ... წააგეო. კი არ წააგო, გაუყალბეს, თორემ როგორც გიორგი ვაშაძემ ბრძანა, სამეგრელოს კამკამა ვარსკვლავს წინ ვინ დაუდგებოდა? ახლა კი ის მზად არის, ბიძინა ივანიშვილს ტყვიით შუბლი გაუხეიბოს. ის მზად არის, იარაღი აიღოს ხელში. როგორც ჩანს, ქართველი ქაჯები კარგად არ იცნობენ, ვინც იცნობს, ყველამ კარგად იცის, რომ ამაზე წამსვლელია.

სანდრას სრეაქციები

პოლიტიკური ნოველა

გასაღები, მაგრამ რა ამათი ტრაკის საქმეა? მიშამ იხუმრა... უფრო სწორად, ბიძია თემურის მეუღლემ იხუმრა. სხვათა შორის, ჩანაწერი რომ გაბაზრდა, თვითონაც დაურეკა ქეთევანს, რეზა მიწოდე, დეიდავ თუ მამიდავ, „იდიოტკაო“ არა, შენ შემოგველოს დეიდა-მამიდა, მე და თემური დოსტოვესკის „იდიოტს“ ვარჩევდით, სწორედ მაგ დროს ჩაგვეწერეს და დაგვიმონტაჟეს, ფალსიფიკაცია გვიყვებო. სანდრას ეჭვის ჭია კი შეუწინა აღაღ გულში, მაგრამ მაინც დაიჯერა, რომ ქეთევანი და თემური დოსტოვესკის ნაწარმოებებს არჩევდნენ.

სანდრამ ხაჭაპური გადმოაბრუნა ტაფაში, ცალი მხარე სასიამოვნოდ აყვითლებულიყო. უჯიშო ქართველების გამო მართო ხაჭაპურის ცხობა კი არა, მეგრული სიმღერაც ისწავლა, მაგრამ რათ გინდა? საქმე საქმეზე რომ მიდგება, ისევე ივანიშვილს ემორჩილებიან. ამ ზვიად გამსახურდიას ქვერემაც კარგად მოუშალა ნერვები, სულ კახა და ჩამოთრეული ეძახა. აქაც ავობა საცხელტყვიე ბიძინამ, გავარდა ხიბულაში და აქ ზვიადის მუხეუმი უნდა გაეაკეთო, მოიგო მისი ოჯახის გული. ნეტა არაფერი დაეწერა თავის წიგნში გამსახურდიასზე, ნეტა ვინ აძალებდა? უბრალოდ მიშას აქვს ალერგია, ვერ იტანს, პირველი პრეზიდენტი მე ვარ, მეო, – ერთი-ორჯერ ძილშიც კი წამოიფიქრა. ესეც ადგა და დაწერა, ზვიადი ყაჩაღი იყო. ვერ გათვალა, რომ დადგებოდა დრო და მისი სახელი დასჭირდებოდა. ეგეპ, ხანდახან დიდ ადამიანებსაც მოსდით შეცდომები. მოიცა, თითქოს კარზე კაკუნია.

– მერე, მე არ ვარ მეგრული თუ? – ირონიულად შეხედა სანდრამ.
 – თუმცა პო, გოგო, შენ ხომ საქართველოზე ხარ დაქორწინებული?
 – მერე, გესმით ამდენი ქართველებს?
 – მე მესმის, ჩემო დაია, ვისაც არ ესმის კიდევ ლეცეს მეხი შტერ თავზე!
 – არ გინდათ კაი ცხოვრება და მე რა გიყოთ?
 – გვინდა, რავა არ გვინდა, მარა ჩვენ ვინ რას გვეკითხება? მოაჯდა ამ ქვეყანას ოლიგარქი ივანიშვილი და ქე უპირობს გადაყლაპვას. ერთი რა მაგის პასუხია, დაია, რაცხას უბნობენ ხალხში და ნეტა თუ მართალია. არა, მე ვერ ვიჯერებ, მარა მოკვტა ხალხი ცნობისმოყვარეობით, – დაიწყო ჯღანაობა ცისნამმა.
 – რაიო, სანდრა მფატრავია, ადამიანებს ორგანოებს აჭრიდაო, ხომ?
 – არა, გოგო, ეგ ხომ ძველია... ისაო, მიშამ ამერიკაში ძაან მდიდრული სახლი იყიდა და სანდრას გასაღები დოუმალესო.
 – გასაღები დოუმალესო? – მოწყურა თვალები სანდრამ.
 – აააა... მიშას ბიძამ დოუმალა თავის მეუღლე ქეთევანთან შეთანხმებით და თავის დასთან, გიულისთან მოლაპარაკებით. თუმცა მიშასაც სცოდნია ეს ამბავიო, – გაასავსავა ხელები ცისნამმა.
 – მერედა ვის სჭირდება მაგათი „ჩრდაკის“ გასაღები?! – ველარ დამალა აღმფოთება სანდრამ.
 – რა ვიცი, შე ქალო, რა გჭირს სამაგისო? თურმე თემური ალასანია ისე დაცემულა ზნეობრივად, დიდს და იმპხის, სანდრას მშობლები წუწუკები არიან, მომადგებიან ხოლ-

ორი სახლი არ უნდა ჰქონდეს ამერიკაში და გინდაც პარიზში? კაცი ამდენ ხანს პრეზიდენტი იყო, აღარ ეკუთვნის?! – გამოაკეთა სიტუაცია ცისნამმა.
 – მაპატიე, მიშა მირეკავს... პო, მიშა, რაფერ ხარ?
 – რაფერ ვარ და... ხიიიიხ... გამოქლაკვებულმა ზელენსკიმ მომცა! – გაისმა ტელეფონში ხითხითი.
 – რა მოცა?
 – ერთთვიანი მოქალაქეობა, ხიიიიხ!
 – ერთთვიანი რაღა იყო, ერთწლიანი მაინც მოეცა... ნუ, მაინც გილოცავ, იმედა, ახლა მაინც მომცემ ფლორიდის სახლის გასაღებს.
 – პოდა, ვაჩვენებ მაგ „იდიოტს“ ერთთვიანს ერთ თვეში!
 – უიძე, რა ნაცნობი ლექსიკაა?
 – კაი, რა, სანდრა, ხო იცი, ბიცოლა მაგარი „იდიოტკაა“, არ გეწყინოს, მოგცემ გასაღებს, ააა, რას ვიზამ? აწი მე უკრაინაში უნდა ვიცხოვრო, მკიდა ფლორიდაც და ბრუკლინიც, ხიიიიხ!
 – ჰიჰ, რა იოლად ლაპარაკობ? – ვერ დამალა უკმაყოფილება სანდრამ.
 – კიევში როდის ჩამოხვალ?
 – რა მინდა კიევში? მე სამეგრელოს უნდა მივხედო, ხალხს ჩემი იმედი აქვს, მოსახლეობა გმინავს ივანიშვილს უღელქვემ!
 – ოჰხხხხ... ჩემი ხალხი, ჩემი ქვეყანა... რომ შემეძლოს, ამ წუთასვე ჩამოფრინდებოდი და ივანიშვილს შუბლს გავეუხერტდი სრულიად უფასოდ, არც თემო ძიას მილიონი მინდა და არც არაფერი... როგორც ნიკოლოზ ბარათაშვილი იტყვოდა, აგრე არ არი თავაო, შენ რო მამული გაჭყავო!
 – მიშა, ეგ ბარათაშვილმა კი არა, ჩეხოვმა თქვა, – მიუგო ირონიულად სანდრამ.

– ფული არ მაქვს.
 – ჰოოო... არც მე მაქვს, სულ ორიოდე გრიენდა შემომრჩა ჯიბეზე... დამპალ გვარამიას დაურეკე, ფულის მეტი რა აქვს?
 – დაურეკე, არ მაქვსო, ვალებში ვიხრჩობო, დილას ზუთი ლარი ნანუკა ჟორჯიანიას გამოვართვიო.
 – წარმოგიდგინა?
 – ჰოოო, ვერე მითხრა... ეტყობა, ეგ მე არ მიცნობს და ვინც მიცნობს, კარგად იცის, რომ წუწუკობას ვანანებ!
 – კარგი, მივდგები, მოვდგები... ბოლო-ბოლო, იულიას ვთხოვ გზის ფულს და გამოგიგზავნი... სანდრა, მოდი, ვიმღეროთ.
 – რა ვიმღეროთ?
 – შუქუნა წვიმა მოიდაა...
 – დიდი მინდორი დანამაა...
 – ვინც ჩვენზე ცუდი რამე თქვა...
 – გული გაუპოს დანამაა... სანდრა, არ გათიშო, რა, თავიდან დავიწყოთ... არა, თავიდან კი არა, გული რომ უნდა გაუპოს დანამა, ის გავეიშოროთ, გულის გაპობა მომწონს ძალიან!
 – კარგი რა, მიშა, დავიტანჯე, სულ ვტირო და ვტირი, მეტი აღარ შემეძლია!
 – არა რა, გთხოვ, გეაჯები, ვიმღეროთ... ვინც ჩვენზე ცუდი რამე თქვა... გული გაუპოს დანამა... დანამა... დანამა!
 ტუუუ... ტუუუ... ტუუუ... სანდრამ ტელეფონი გათიშა. ცისნამი კუთხეში მიმჯდარიყო და ტიროდა, ცრემლები დაპა-ღუპით ჩამოსდიოდა. ტაფაზე ხაჭაპური ცხვებოდა. გარეთ წვიმდა... გვეგონება ბუნებამაც იგრძნო და ისიც ატიროდა.

სანდრამ ცომში ყველი ჩადო, ხელახლა დაიწყო გაბრტყელება და კვლავ ფიქრებში ჩაიძირა: პო, მიშამ დაურეკა, დედამეთან წადიო, პოლანდიაშიო. მაგან არც კი იცის, რომ დედა უპატრონოთა სახლში ჩააბარა. ეს კიდევ დადის ადმა-დადმა, მსოფლიოს გათავისუფლების მეტი არადაფერი აინტერესებს, აინჟებია, დედამიწა უნდა ვისხნა გველემბაქებისგანო, ანუ ოლიგარქებისგანო. ნუ, ესმის, რომ იდეა მშვენიერია, ზუსტადაც მიშამ უნდა გააკეთოს ეს საქმე, მაგრამ არის კი თანამედროვე კაცობრიობა ამისთვის მზად? მიშა ოცდამეორე საუკუნის ადამიანია, მის აზროვნებას დღეს ვერავინ სწვდება, მაგრამ მოვა დრო და დააფასებენ.

სანდრამ ხაჭაპური ტაფაზე ფაქიზად დადო, გვერდები თითებოთ კიდევ ერთხელ შემოუკოწიწა და გაზქურა ანთო. ისე, ამას წინებზე საცხობი ღუმელის ყიდვაც უნდოდა, მაგრამ ფასს რომ დახედა, პირკატა ეცა – სად აქვს უბრალო ღუმელში გადასაყრელი ფული? ჰმ... მიშამ ფლორიდაში სახლი იყიდა, მილიონები გადაიხადა, საქართველოდან 17 მილიარდი კი აქვს გატანილი, მაგრამ 17 მილიარდს ტაფის ფული რომ გამოაკლდეს, ხომ აღარ იქნება 17 მილიარდი? თურმე გასაღებსაც მიმალავენ ოჯახის წევრები... არა, კი დაუძაღეს ფლორიდის სახლის

ლადო კახაძე:

ამ ხნის კასი ვარ, უფრო სოფა ღრო ღამრია სხოვრეხის, ვიდრე ვიხსოვრე, აიფოთა მთაწინღალეხის წინაშე თაჰის შერსხჰენას არ ვაპირებ და ყველაფერს ვიღონებ, რომ ღანაპირები პირნათლად შჰეასრულო

გვესაუბრება „ქართული ოცნების“ მაჰორიტარობის კანდიდატი მთაწინღის რაიონში, ლადო კახაძე

– 1998 წლის გაზაფხულზე ორი მეგობარი მეწვია. მათ ჩემი წარსულიც იცოდნენ და ჩემი მაშინდელი მოღვაწეობაც. აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი ხარ, ბევრი საქმის ნოვატორი, ავტორიტეტული ადამიანი.

ვეროსაბჭომ საქართველოს წინააღმდეგ შესთავაზა, თვითმმართველობის ინსტიტუტია დანერგეთ და განავითარეთო და შენი დახმარებაა საჭიროო.

ზვიად გამსახურდიას, ამ გენიოს კაცს, თვითმმართველობის საკითხები გათვლილი და განსაზღვრული ჰქონდა 90-იანი წლების დასაწყისშივე – პრეფექტურები და მსგავსი თვითმმართველური მოდელი საქართველოში დაგენერგოთო, თუმცა მეგრე მოხდა უბედურებები და ჩაწყდა ეს ხაზი.

მოკლედ, ჩემმა მეგობრებმა მითხვეს, გვინდა შენც ჩაერთო თვითმმართველობის მოდელის ამოქმედებაში. დაიწყე ადგილობრივი ხელისუფლებ-

გამოცდილებები თვითმმართველობის საკითხებში და აღმოჩნდა, რომ თვითმმართველობა იყო ანატომიური ორგანო, ავტონომიური ფუნქციებით, როგორც გული, კუჭი, საშვილოსნო. მეგრე მოხდა ისე, რომ მე საკრებულოს თავმჯდომარე გაეხდი 1998 წლის ბოლოს.

საქმე ისაა, რომ, რაც მეტად გაერკვევი საკითხში, მით მეტად ჩათრევა იცის. ჩაუღრმავდი ადგილზე პრობლემების მოგვარების თემებს და გადავწყვიდე ცენტრალური ხელისუფლების მიერ დაწერილ კანონს. მომიხდა კანონქვემდებარე აქტების რეალიზაცია. აღმოჩნდა, რომ დადგენილი კანონი პირდაპირ, ადგილზე, ეფექტური არ იყო.

ამასობაში თვითმმართველობების ასოციაციის პრეზიდენტი გაეხდი. ამასთან დაკავშირებით, გამოცდილების შესასწავლად, გერმანიაში და ამერიკაში გავემგზავრე. ჩემი ინტერესი იყო,

დნენ – გიგა ბათიაშვილი, რომელსაც არ ესწავლება ურბანისტიკა, ახალი კონტაქტები დავამყარეთ შშენებლობის სამინისტროსთან – მერაბ ჩხენკელი ამოგვიდგა მხარში და სხვებიც, შესანიშნავი ადამიანები.

იმ ხანებში ამოიწურა ქალაქის განვითარების გენერალური გეგმა, რომელიც 1969–2000 წლებით იყო განსაზღვრული. ქალაქი რჩებოდა ყოველგვარი დოკუმენტის გარეშე. იძულებული გაეხდით, დროებითი რეგლამენტი მიგველო, რომ ქალაქის განაშენიანების საკითხები დაგვერეგულირებინა. აქვე ვიტყვი, რომ K1 და K2 სივრცითი კოეფიციენტები ჩემი ხელმოწერილი გახლავთ. მეგრე გავიდა დრო, ჩვენ დაეტოვეთ საკრებულო, მოვიდა სხვა ხელმძღვანელობა.

არავის არაფერში ვადანაშაულებ, მაგრამ რაზეც გული მტკივა, იმას აღვნიშნავ: კოეფიციენტი K2, რომელიც ურბანული ქსოვილის დაცვის კოეფიციენტია და შენობა-ნაგებობების აშენებისას გარკვეულ კრიტერიუმებს უნდა ექვემდებარებოდეს, რათა ქალაქი არ დამახინჯდეს, წინა ხელისუფლების დროს ვაჭრობის საგნად იქცა – თუ ფულს გადაიხდიდი ამ კოეფიციენტის გამოსყიდვა იყო შესაძლებელი...

ჩვენი მოღვაწეობის პერიოდში დან ჩანასახში დავტოვეთ სასწრაფო

გადაუდებელი სამსახური. ისედაც მინიმალური ბიუჯეტით, საკრებულო ფიქრობდა, ხელმოკლე ადამიანების მხარში დგომაზე და შევქმენით ქალაქის ურგუნული, გადაუდებელი სამსახური, რომელიც ფინანსდებოდა 1000-მდე გამოძახებისთვის. გექონდა სოციალური პროექტები, რომლებიც გულისხმობდა ურგუნულ დახმარებას, როგორც მოზარდებისთვის, ისე ბავშვებისთვის.

20 წელიწადი გადის თითქმის, თუმცა დღესაც პრობლემაა და არ არსებობს კანონი ადგილობრივი ბიუჯეტების შესახებ.

ახლა ისტორიული მემკვიდრეობის სახლებს არის ჩემი უბირველესი პრობლემა მთაწინღაზე. მოქალაქე პირველად რასაც ითხოვს, ეს არის სურვილი, იცხოვროს უსაფრთხო გარემოში.

თუ ნორმატიული აქტი მოაწესრიგებს ისტორიული კუთვნილების საკითხებს, მაშინ ქალაქის გადარჩენისა და განვითარების ფონდი, ცენტრალური ბიუჯეტი, ადგილობრივი ბიუჯეტი, საინვესტიციო გარემო, ინდივიდუალურ მესაკუთრეთა შემოწირულობანი, ამ საქმის გადარჩენა-რესტავრაცია-რეაბილიტაცია და უსაფრთხო ზონაში მოხვედრას განაპირობებს და იქ ცხოვრება იქნება უსაფრთხო. დაეუშუათო, თუ სახლს არ ეკუთვნის სტატუსი, მაშინ

მოუხსნი ამ სტატუსს და გაუთავისუფლებს ველს ამხანაგობებს, ინვესტიციებსა და ა. შ. და საქმეც გაკეთდება. მოგესხენებათ, მე ზმირი შეხვედრები მაქვს მთაწინღის მოსახლეობასთან და ამ საკითხებთან დაკავშირებით სრული კონსენსუსი გვაქვს.

– როგორ ფიქრობთ, რატომ მოვიდა ეს პრობლემა დღემდე, რატომ ვერ მოხერხდა ამ საკითხების გადაჭრა? მთაწინღა ზომ თბილისის ერთ-ერთი მამოძრავებელი რგოლია, არადა, ყველაზე მეტად ანაგრული გახლავთ, თუნდაც საყოფაცხოვრებო თვალსაზრისით, ამორტიზებულია საცხოვრებელი შენობები, მოუწესრიგებელია კომუნიკაციები და ა. შ. მთაწინღელები კი მუდამ ითმენენ და ითმენენ. მგონი, საშველი უნდა დაადგეს ამ უბანს.

– ეს ჩემი საწუნარია. მე მაქვს ნათელი მაგალითი, როგორ შეიძლება „სიძველისადმი გრძობა-პატივი, თუ შენში ოდნავ მაინც ელვარებას“, ისევე დარჩეს მიმზიდველად, როგორც ის იყო სოსო გრიშაშვილის მუზა.

უკვე გაიხსნა ორბელიანის მოედანი და ყველამ ვნახეთ, ადგილობრივმა ხელისუფლებამ რა რულუნებით შექმნა და გაამყვინერა იგი. მოედანმა მიიღო ისეთი ლამაზი სახე, რომ ის აუცილებლად გადაიქცევა ტურისტებისთვის მიმზიდველ ადგილად. მოედნის ქვემოთ

ბის პრობლემების შესწავლა, საკითხთა დიფერენცირება, ნორმატიული აქტების რეგულირება, თავისუფლებას მოგცემთ, ძირითად პროფესიულ საქმიანობაში ხელს არ შეგიშლითო. ბევრი ვიკამათო მაშინ და 1998 წელს მე პირველად მივიღე მონაწილეობა თვითმმართველობის არჩევნებში.

თუმცა საკანონმდებლო სივრცეში ჩემი რეალიზაციის სურვილი უფრო ადრე გაჩნდა. 1994 წლის ბოლოს მე ორგანიზაციას ვხელმძღვანელობდი, რომელსაც ერქვა „საქართველოს ოჯახთა აღორძინების კავშირი“. მწვავედ იდგა მაშინ დემოგრაფიული საკითხები. გარდამაველ პერიოდში იყო ქვეყანა, ომი და შიდა დაპირისპირება გვქონდა გადატანილი. მე მსურდა საკანონმდებლო სივრცეში მაშინდელი რეალობა ისე ასახულიყო, რომ შეგძლებოდა დაგხმარებოდით მრავალშვილიან დედებს, გენოფონდს და გამოგვეკვია სახელმწიფოს როლი და მნიშვნელობა ამ საქმეში.

მოკლედ, მე დავთანხმდი ჩემს მეგობრებს იმ პირობით, რომ ვთხოვე, მოეტანათ ყველა ნორმატიული აქტი, კარგად შევისწავლ-მეთქი.

ჩავეძიე ყველაფერს, განვიხილე ამერიკის, ნორვეგიის, საფრანგეთის

რას ვისწავლიდი მათგან, რა გამოგვადგებოდა ჩვენ, საქართველოში, და მივედი ერთ საინტერესო დასკვნამდე, რითაც კიდევ ერთხელ დავრწმუნდი ჩვენი წინაპრების გენიალურობაში — თვითმმართველ ორგანოდ დამტკიცებული ჰქონდათ ოჯახი.

კიდევ ერთხელ დავრწმუნდი, რომ საქართველო იმსახურებს ძლიერ თვითმმართველობას. მაგრამ რას უნდა ეფუძნებოდეს ეს ძლიერი თვითმმართველობა?

- 1) დეცენტრალიზაციას;
2) დელეგირებას;
3) დეკონცენტრაციას.

ეს უკვე ფილოსოფიაა, რომელიც, პრაქტიკულად, უნდა გადაიტანო პოლიტიკურ ველზე, ეკონომიკის სფეროში და ა. შ. და ა. შ.

დავიწყეთ მუშაობა.

საკრებულოში მაშინ 55 დეპუტატი იყო. თავდაუზოგავად ემუშაობდით. შევეხეთ უამრავ საკითხს. კერძოდ, ურბანულ საკითხს, რეკრეაციას, ქალაქდაგეგმარებას, თვითმმართველობის დელეგირებისა და დეკონცენტრაციის საკითხებს, ქალაქ თბილისის ზონირებას და სხვა და სხვა. ჩვენ გვერდით თბილისის საკრებულოში შესანიშნავი ადამიანები მოღვაწეობ-

ულტრათანამედროვე ავტოსადგომი გაკეთდა 250 ავტომანქანისთვის. ოცივე-ნარად მოეწყო გუდამაყის მოედანი. გეგმაშია სულხან-საბა ორბელიანის ქუჩა, რომლის რეაბილიტაცია მალე დაიწყება. საპროექტო სამუშაოები მიმდინარეობს ასათიანის ქუჩაზე, ინგოროვას ქუჩაზე და ა. შ. დღეს კი ჩემი ამოცანაა, შესასრულებელ საქმესა და პირობას შორის მანძილი დაგავსო.

– კვლავ თქვენს პოლიტიკაში გადასვლას მივუბრუნდები. საზოგადოებას პოლიტიკაზე ცუდი წარმოდგენა აქვს – პოლიტიკა ბინძური საქმეა, პოლიტიკოსი კი აუცილებლად „ცუდი კაცი“ უნდა იყოს, ვაცლავ პაველი კი ამბობდა: პოლიტიკა ზნეობრივად სპეტაკი ადამიანების საქმეაო. თქვენ, როგორც ღირსეული პიროვნება, ალბათ, არ ილაპარაკებთ, კონკურენტზე უარყოფით კონტექსტში, მაგრამ ადამიანი, რომელიც არღვევს უმთავრესს, თუნდაც ვაჟა-ფშაველას მიერ ჩამოყალიბებულ ფორმულირებას – „ბილწო არ შვეკვრი ზავითა“ და იმის გვერდით დგება, ვისგანაც ადრე იცავდა და ახლა უნდა დაეხმოს და ახლა მთავრდება ეუბნება, ამირჩიეთ, ხმა მომეცითო. თვით ამის განცხადებაც კი შეურაცხყოფა არა მხოლოდ მთავრდება, არამედ მთელი ქალაქის.

– დროა, ყველამ გაიგოს, რომ პოლიტიკა არაა ბინძური საქმე. ბებიაჩემი მეგრული იყო, ჯიჯიხიას ქალი, სიტყვის პატივიმიტებად, ნაკითხი და გონიერი. ასე იცოდა ჩემი დარიგება: ონჯლორე ვაძირა (სიტყვილი არ ჭამო), რადგან, სადაც არ უნდა ვიყო, იმ სიტყვილის გასინჯვა მეც მომიწევსო. ჩემზე იფიქრე, ჩვენზე ყველაზე იფიქრეო.

მიანი და პომო-მორალეს – ზნეობრივი ადამიანი, თითქოს ერთი ნაბიჯი იყო და კაცობრიობამ ნაბიჯი პომო-მორალესისკენ ჯერ კიდევ ვერ გადადგაო. ამ თემებზე საუბარს თუ დაიწყებ, კაი, ნუ ფილოსოფოსობო, გეტყვიან და ვინ გეტყვის ამას? – დემაგოგი, რომელმაც მშვენიერად იცის, რომ ამ მსჯელობაში დამარცხდება. ასეთი ადამიანების ნაცნაყოფი აღმოჩნდა, სამწუხაროდ, პოლიტიკა მსოფლიოში და ფიქრობენ, პოლიტიკა ჩამოწერს ყველაფერს, მაგრამ ასე არ ყოფილა, ბებიაჩემს თუ დავუჯერებთ. სიტყვილი და შეცდომა იმპევერად გაეგება კაცს. რამდენი ვიცით ისტორიული ფიგურა, რომელიც იმით გვახსოვს, რომ ცუდი გააკეთა.

– ერი თვითონ წერს საკუთარი ცხოვრების ეროვნულ კონსტიტუციას, არადა, ამ კონსტიტუციას, რომელიც ჩვენმა წინაპრებმა დაწერეს და დღემდე მოვიდა, ვიღაცები მიზანმიმართულად ანგრევენ.

– დიას, ეს პრობლემაა და ამ სატკივარის საკურნალოდ უნდა მოუხმო სამ რამეს. პირველი – ათი მცნება, მეორე – დაუსწრელი კანონები, მესამე – ადამი და ტრადიციები. ყოველივე ეს არის დაცვა, შენი, როგორც ინდივიდის და როგორც ღვთის შვილის.

უფალი, როცა ადამიანს ბადებს, ორ რამეს ჩუქნის – სიცოცხლეს და ნიჭს, დანარჩენი ყველაფერი უნდა მოიპოვოს. სიცოცხლე ფასობს მისი გამოყენების ხარისხით. სიცოცხლე არის გამოყენებითი ხელოვნება და რად ღირს სიცოცხლე, თუ არ გამოიყენე. ზომ გახსოვთ, „არც კაცი ვარგა, რომ, ცოცხალი მკვდარსა ემსგავსოს“. თანაც, „ონჯლორე ვაძირა“-ც არ უნდა

ჩანასხმა 280 დღე, რომ ბრძოლისუნარიანად დაიბადოს დედამიწაზე და მერე აღზარდოს ისეთი ადამიანი, „სიტყვილი რომ არ ჭამოს“. ეს არის ის, რის წინააღმდეგაც მიდიან, რადგან ყველამ კარგად ვიცით, რომ ორი ერთნაირი სქესი არ მრავლდება. თუ ორი სქესი ერთად იქნება, ეს ამოწვევებს გზა არის. ამ სტიგმების მოხსნა არის სიკვდილის გზაზე შეპატიჟება.

ახლა მინდა რამდენიმე სიტყვა ვთქვა ბატონ ბიძინა ივანიშვილზე. არასდროს არ გამიკეთებია მის საქ-

მოგატყვევს, დამატებითი სახსრების მოძებნა არ უნდა სჭირდებოდეს. თუ თანადგომა, თანადგომა იყოს, მაღლს მარილიც მოვყაროთ. ვიცი, ყველაფერი რისკებთან არის დაკავშირებული, მატერიალურ ცდუნებასთანაც, მაგრამ დიდი იმედი მაქვს, ჩემი სამეგობრო წრე, სამედიცინო სფეროდან, დამეხმარება და ამ საკითხს დადებითად გადავჭრით.

– კონტროლის მექანიზმები მაინც უნდა გაძლიერდეს!

– ზომ ზედვით, ისევე წესიერებასთან მივედით. მექანიზმები აუცილებელია. ერთ ამბავს გავიხსენებ. მეფემ თავის ქვეშევრდომებს უბრძანა, შესანახად ღვინოს ვაგროვებო და უზარმაზარი ქვევრის გაგება დაავალა. ყველა ქვეშევრდომს თითო ზრიკა ღვინო უნდა მოეტანა, ამ ქვევრში ჩაესხა და ასე გაეცხოთ ის. ქვევრი რომ გაეცხოს, მეფემ თქვა: აბა, გაეცხოთ, რა ღვინოს ვინახავთ ქვევრშიო. ამოიღეს ორშემოთი სითხე, რომელიც წყალი აღმოჩნდა. ყველას ცალ-ცალკე უფიქრია: ჩემი ერთი ზრიკა წყალი ამდენ ღვინოს არ გააფუჭებსო და, ფაქტობრივად, ყველას წყალი ჩაუსხამს ქვევრში. ესაა მორალი. ჩვენი პასუხისმგებლობა კი უნდა გაიზარდოს, რადგან საქართველო ჩვენია, ჩვენი ქვეყანაა.

ვიცი, რომ დანახარჯები გაიზრდება. სარისკო დანახარჯებიც დიდი იქნება, მაგრამ სულ ვფიქრობ, პროექტში მონაწილე და არამონაწილე ადამიანები, პაციენტები, არაკეთილსინდისიერი მედიკოსები განხილვებთან, მაგრამ დაცვის მექანიზმში ბიუჯეტის თანხების უფაირათო ხარჯვაზე უნდა იქნას ორიენტირებული.

მაგალითად, საქონილი ასაკის ადამიანებს საფთვობა და სანადრეო უნდა გაუზომოდადესო, რომ მინიმალურ, სიმბოლურ ფასად ან უფასოდ მიეცოს საქონილი მედიკამენტები. ეს ჩემი შეთავაზება იქნება, თქვენს მონა-მორჩილსგან. ეს არის უკვე დარეგულირებული სამინისტროსთან, კომიტეტთან და ა. შ. ჩემი შესვლით პარლამენტში კიდევ ერთი ხმა ემატება ამ კეთილი იდეის განხორციელებას. ვლობიერებ თქმას, რომ სადაზღვევო კომპანიებმა რეგულაციები შეამსუბუქონ და საკონკურენტო ველი გაფართოვდეს.

ახლა წამოვიდა ტენდენცია, არავის დაბირებას და არავის სიტყვას არ ენდობს: მასწავლებლებს არ ენდობ, ექიმს არ ენდობ, ჟურნალისტს არ ენდობ, საზოგადოება მოწამულულია პირდაპირ. სადაა გამოსავალი? – ერთმანეთის ნუგეში უნდა შევძლოთ, ერთმანეთი უნდა გავაძლიეროთ, ყოველივე ამას შესანიშნავად აკეთებს დღეს ჩვენი ეკლესია. თუმცა იმასაც უტყვევ.

საზოგადოოდ, სამ რამეს უტყვევენ საქართველოში – ოჯახს, სარწმუნოებასა და ტრადიციებს. სამწუხაროდ,

ეს შეტევები უცხო ძალებისგან არის დაფინანსებული. მაგრამ ჩვენ მაინც ვერ გავტყვევებთ.

ჭაბუა ამირეჯიბი „დათა თუთაშხი-ამი“ ამბობს: ამდენ სარეველას როგორ მოვერევიო? – ჩვენი წილი, სადაც ხელი მიგვიწვდება, ის უნდა გავმარგლოთო, თავად პასუხობს. ამიტომ, სადაც მივა ადამიანი, პოლიტიკაში, კულტურაში თუ სპორტში, ყველგან თავისი საკეთებელი საქმე უნდა აკეთოს.

– ბოლოს, რას ეტყვიოთ მთავრების დედას?

– პირველ რიგში, მაღლობა მინდა ვუთხრა თითოეულ მათგანს, შეხვედრების დროს ასეთი დიდი ტკივილი რომ უდევთ გულში და მაინც კორექტულად რომ გველაპარაკებოთ. ეს დიდი იმედი. ეს ნიშნავს: კაცს სტკივა და გეუბნება: მე მჯერა, რომ გადამარჩენ. ამაზე მეტი მე არაფერი მინდა. მეორე, ვეგრდობი მათ გამოცდილებას. მე არავინ ვიქნები მათი შურისგარეშე, იმიტომ, რომ მათ შვენიერად იცან, თუ მათ სატკივარს სადმე გავაფლავებ, ეს იქნება მათი სიტყვები, ამიტომაც როცა რჩევა დამჭირდება, ისე ადვილად მივალ ჩემს ამომრჩევლებთან ოჯახებში, როგორც საკუთარ ნათესავებთან. ამის დასტურის იყო ჩემი შეხვედრები მათთან. პირველი ტურის დროსაც და ახლაც.

პირობის დადება არ მიეყარს, რადგან ექიმი უპირობო რეფლექსების მსახურია. მაგრამ ვაპირებ ვიყო მათი მსახური, სადაც მეტყვიან, რომელ სფეროშიც, რომ იქ ვიყო მათი წარმომადგენელი.

დიდი მაღლობა იმ გუნდს, სადაც ვიმყოფები, ბატონ ბიძინა ივანიშვილთან ერთად, მაღლობა „ქართული ოცნების“ ლიდერებს, უღირსად რომ არ მოექცნენ უღირს ადამიანებს...

მე შენება, მშვიდობა, თაობების შეკავშირება მინდა. ამ ხნის კაცი ვარ, უფრო ცოტა დრო დამჩრა ცხოვრების ვიდრე ვიცხოვრე, ამიტომ მთავრების დედას ვივარაუდებ – სიტყვილია ჭაბუბობის გარეშე მინდა დავასრულო ჩემი ცხოვრება, ამიტომ, მთავრების დედას ვივარაუდებ, რომ რაღაც გავაკეთო და ამ გაკეთებულთ ვიამაყოთ მეც და თქვენც ერთად. მე მინდა ვთქვა: ეს გააკეთე არა მე, არამედ მთავრების მოსახლეობამ, იმ ოჯახმა – პარტიამ, რომლის წევრი ვარ მე, ეს გააკეთეთ ჩვენ ერთად!

ჩვენ ერთად გავიმარჯვებთ! – გამაღობოთ შინაარსიანი საუბრისთვის. წარმატებებს და გამარჯვებას გისურვებთ.

ირანდა კალანდამი
593 56 11 18

როდესაც გავივებ ბატონი შალვა შავგულიძის გადაწყვეტილების შესახებ, ჯერ მეგონა, ვინმემ ძალა დაატანა-მეთქი, მაგრამ მერე თვითონ თქვა: მე გადავდგი ეს ნაბიჯი. ძალიან მეწინა. სიმართლე გითხრათ, გული ჩამწვდა და ვუთხარი ეს კიდევაც.

წინა რეჟიმმა ძალიან დააზარალა ხელისუფლების სამივე შტო, როგორც საკანონმდებლო, ისე აღმასრულებელი და სასამართლო, ამიტომ, როცა პოლიტიკა ბინძური იყო, იტყვი და ყველაფერს ამით გაამართლებ, არ გამოვა, არ იქნები სწორი.

დღევანდელი ცივილიზაცია ძალიან კარგად იყენებს იდიომას: რასაც არ კრძალავს კანონი – დასაშვებია ყველაფერი. სწავლამ 2000 წლის წინ თქვა: რასაც არ კრძალავს კანონი, კრძალავს წესიერებაო. კანონმა არაწესიერი ქმედების უფლებაც, რომ მოგცეს შენმა წესიერებამ უნდა შეგაჩეროს.

დაგავიწყდეს – სიტყვილი არ უნდა ჭამო. მე მაინც ვფიქრობ, რომ ადამიანის ცხოვრებაში წამყვანი როლი უკავია მის აღზრდას, ოჯახში არსებულ სიტუაციას.

საზოგადოოდ, სიცოცხლის გაგრძელების სამი გზა არსებობს: სპორადული, ვეგეტატიური და სქესობრივი. ადამიანი მრავლდება მხოლოდ სქესობრივი გზით. დედამიწაზე ყოველ სხვა სულიერ და უსული არსებებს შორის განსაკუთრებულად. სიცოცხლის შემქმნელი პირველწევარი არის ქალი და მისი კდემამოსილებისა და სილამაზის შემფასებელი, მორალურად პატივიმიტებული მამაკაცი.

ქალი და კაცი თანასწორი ვერასდროს ვერ იქნება, ქალი უფრო მაღლა დგას და იმით.

თანამედროვე ცივილიზაციას უნდა, რომ ქალი სიმაღლიდან დაბლა ჩამოიყვანოს – ჩასვას ტანკში, თვითმფრინავით ქალაქები დააბომბოს, მისცეს იარაღი, არადა, ამისთვის არ არის ქალი გაჩენილი. იგი არის საბუდარი, საიდანაც სიცოცხლე მოედინება. ქალის ორგანიზმში უნდა იარსებოს

მინობაზე კომენტარი, თვითონაც არ უყვარს, როცა მასზე ლაპარაკობენ, მაგრამ, რაც ამ ადამიანმა გააკეთა, ეს იყო უდიდესი რამ და ამაზე ვერ გავჩუმდები. მაგალითად, საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამა გახლდათ ჟანგბადის ბალიში მოსახლეობისთვის. 400 000-მდე ადამიანს სახელმწიფო ისე დაეხმარა, რომ მისი არც ღირსება შელახულა და არც თავმოყვარეობა, მეტიც, სიცოცხლე და ოჯახი შეუნარჩუნდა ხალხს.

ერთ-ერთი ჩემი შეთავაზება არის ამ პროექტის სრულყოფა. იცის ეს ჩემმა გუნდმა, ჩემმა ოჯახმა – „ქართულმა ოცნებამ“.

ის თანდაფინანსების პროექტები, ზოგიერთი 50%-იანი, ზოგი – 70-90%-იანი, მე შეთავაზე და მივიღე ამაზე თანხმობა.

მე სოციალური სფეროს წარმომადგენელი გახლავარო, ექიმი და ვააბირე, კომიტეტის სხდომაზე ეს საკითხები განვაუკრცო. დარწმუნებული ვარ, მხარდაჭერილი იქნება, იმიტომ, რომ ადამიანს როცა სახელმწიფო ფორმა 100-ის საშუალებით თავის პროექტში

დაკარგულების პოვნის ღვინისა და უკრაინაში

მიხეილ სააკაშვილისთვის უკრაინის მოქალაქეობის აღდგენასა და მიზო-გაძვევების უკრაინაში დაბრუნებას, რუსულმა მედიამ დაკარგულების პოვნის ღვინისა-წაული უწოდა. დაკარგულების იმიტომ, რომ სააკაშვილის დაბრუნების დღეს იპოვეს, უკრაინის პრეზიდენტის რეზიდენციიდან გამჭრალი სკამები, გარდა ამისა, ერთი წელი შესრულებულია, რაც უკრაინას შეხიზნული ვითომდა რუსული სპეცსამსახურების მიერ „მოკლული“ ჟურნალისტი ანდრეი ბაბჩენკო „მკვდრით აღდგა“. ქართველი „ვარდოსნები“ და უკრაინელი „მაინდლები“, „ნარინჯოვანელების“ განსჯისგან თავს შევიკავეთ, წყლის ორი წვეთით გვანან ერთმანეთს, მათ შორის, უნიჭო სპექტაკლების დადგმაში. ეს არც არის გასაკვირი, მათ ხომ ერთი „მშობელი“ ყავთ სოროსისა და ოკეანისგადმედი დემოკრატიების სახით. სკამებს ვინდა ჩივის, როცა უკრაინის უშიშროების საბჭოს ახალ მდივანმა აღმოაჩინა, რომ ქვეყნის უსაფრთხოების სტრატეგიული ცენტრის ოფისიდან, რომელიც პრეზიდენტის რეზიდენციაში განთავსებული,

ეს მასალები საჯაროც რომ არ გახდეს, ისედაც „წარმატებით“ იყენებენ პოზიცია-ოპოზიციის თუ უფლებადამცველ-ჟურნალისტების დასაშინტაჟებლად ნაცები თუ მათი პატრონები, იგივე მოხდება უკრაინის შემთხვევაშიც. რაც შეეხება სააკაშვილის „მეორედ მოსვლას“ უკრაინაში, რომელსაც კოლექტიური ნაცების ადფორთოვანებული ჭყლოპინი მოყვა, რა „ჩინს“ მიანიჭებს უკრაინის ახლადარჩეული პრეზიდენტი ვლადიმერ ზელენსკი თავის კოლეგას ფართო გაგებით, დრო გვიჩვენებს. მოგეხსენებათ ზელენსკი პროფესიონალი კომიკოსია, ხოლო სააკაშვილი მსოფლიო დონის კლოუნადაა შერაცხული, ასე რომ, ყველა ასპექტში კოლეგები არიან ზელენსკი და სააკაშვილი. ჭკუა-საკითხავი ხალხი და არამართო საქართველოში, უკვე ხმაძალდა საუბრობენ, რომ „მაოხრებელი გზირი“ სააკაშვილი უკრაინის საბოლოოდ დასაშლელად შეაგზავნეს იქ. დაიჭერს თუ არა ზელენსკი პოროშენკოს, რომლის მიმართაც უკვე რამდენიმე სს-ის საქმეა აღძრული, კარასიოვი გადაწყვეტილი ვერ ამბობს, მაგრამ ეგვიტება პო-

ნა, უმძიმესი სიტუაცია რომ არის, ხელისუფლების მალალი ეშელონებიც ვეღარ მალავენო. იაკობ კედმი „მაინდელი“ ტურჩინოვის განცხადებას, რომ სამილიონახევარი ადამიანი მუდმივად ქვეყნის გარეთ ცხოვრობს, ხოლო ცხრა მილიონი გამგზავრებას აპირებს, უკრაინის ტრაგედიად აფასებს. სხვათა შორის, ეს ის

საც მუშაობა შეუძლია და უნდა, ვინც ქვეყანა გასაჭირიდან უნდა გამოიყვანოს, აღარ არიან უკრაინაში, რადგან მოთხოვნადიც არ არის ეს ხალხი. ძალიან საშიში, საშინელი ხალხია იმ ტრაგედიის სცენარისტები, რეჟისორები თუ მსახიობები, რომელიც უკრაინაში სუფევსო, აცხადებს პროფესიონალი ექსპერტი. საერთაშორისო საინფორმაციო სააგენტოს „რუსეთი დღეს“ წარმომადგენლის დიმიტრი კულიკოვის განცხადებით, სააკაშვილის უკრაინაში დაბრუნება, კიდევ უფრო გაართულებს ისედაც მძიმე ვითარებას. ის პროვოკაციის №1 სპეციალისტია, იმიტომ, რომ აგვისტოს ომი (08.08.08 წ.) იყო წმინდა წყლის პროვოკაცია, რაც იმაზე იყო აგებული, რომ რუსეთის თბილისი აედოთ. ამერიკელებს უნდოდათ ზუსტად ეს, რომ მერე კისერზე უზარმაზარ სიმძიმე დაკიდებულს ეწვალა რუსეთსო.

ქართველოში ჩამოვიდოდა და ისეთ მიტინგ-დემონსტრაციებს მოუწყობდა ბიძინა ივანიშვილს და „ქართულ ოცნებას“, რომ ნაცებს იქით შევეხვეწებოდით, ხელისუფლებაში დაბრუნდითო, პოლიციის ვიცე-პოლკოვნიკმა დავით გაგნიძემ ადრინდელ ინტერვიუში განგვიცხადა, სააკაშვილის საქართველოში ჩამოსვლას პირველ რიგში მისი ე.წ. მფარველები არ დაუშვებენ. რა „ვაჟაკიცაა“ მიშა, ყველას კარგად მოეხსენება, როგორც კი საკანში აღმოჩნდება, მაშინვე „დაფეკავს“ ვისი დირექტივებით მოქმედებდა ცხრა წლის მანძილზე, ან ვინ იყო 2008 წლის ომის ინიციატორი და ა.შ. ამ ყველაფრის გამჟღავნება მის „პატრონებს“ არ აწყობს, სააკაშვილი თუ მაინც გაჯიუტდება, მაშინ თვითონვე „გააგორებენ“ და სიკვდილის მიზეზად ინფარქტს, ან სხვა „საყოფაცხოვრებო“ მიზეზს შემოგვასაღებენ, ასეთ შავნელ საქმეებში ცოცხალი მოწმე არავის აწყობსო.

გამჭრალი იყო ორი უზარმაზარი მონიტორი და სერვერები სახელმწიფო მნიშვნელობის საიდუმლო ინფორმაციებით. ისრაელის დაზვერვის სამსახურის ექს-შეფის, ცნობილი ექსპერტ-ანალიტიკოსის **იაკობ კედმის** განცხადებით, მომხდარი არ უკვირს, იმ ქვეყანაში, როგორცადაც გადააქციეს უკრაინა „მაინდლებმა“, ნათურები და სერვერების სტელაჟები რომ დატოვეს, ამაზეც მადლობა უნდა თქვანო. სკამები კი იპოვეს, მაგრამ მონიტორ-სერვერების ადგილსამყოფელს ჯერ ვერ მიაკვლიეს. ალბათ გეცნოთ დემოკრატიის სახელით ხელისუფლების სათავეში მოსულთა, პოსტსახელისუფლებო „ხელწერა“. ნაცებმაც ზუსტად ასე არ გაზიდეს ტექნიკა-ინფორმაცია ყველა უწყებიდან, მათ შორის სასჯელადსრულების სისტემიდან, რომელსაც „პუშანისტი“, ნაომბუდსმენარი გიორგი ტუღუში ხელმძღვანელობდა. დაბრუნებისა რა მოგახსენოთ, მაგრამ პოროშენკოს მიერ ხელსაგაყოფილი ინფორმაციებიც ალბათ ისევე ამოყვინთავს, როგორც ნაციონალების მიერ საქართველოდან გატანილი.

როშენკოს განსასჯელის სკამზე დაბრძანება. რუსი, უკრაინელი თუ სხვა ქვეყნის წარმომადგენელი ექსპერტები თანხმდებიან, რომ ზელენსკის არავინ კითხება არც პოროშენკოს ბრალდება-გასამართლებას და არც სააკაშვილისთვის უკრაინის მოქალაქეობის დაბრუნებას, ისევე როგორც ამ უკანასკნელის საქართველოსთვის გადაცემას. ზელენსკის უბრძანეს, სააკაშვილისთვის მოქალაქეობა აღედგინა, რაც მან უსიტყვოდ შეასრულა, ოკეანისგადმედი „პატრონები“ თუ გადაწყვეტენ, სააკაშვილის, როგორც სახელმწიფო დამნაშავეს საქართველოსთვის გადაცემას, ზელენსკი ამ მითითებასაც დაუყოვნებლივ შეასრულებსო. კედმის განცხადებით, უკრაინა ფაქტობრივად თეატრის სცენად გადაიქცა, მთავარ როლში პროფესიონალი კლოუნი ზელენსკია, მეფის მასხარას დამხმარე როლს, საკუთარი სურვილით ფსიქიური გადაზრების მქონე სააკაშვილი ასრულებს, დანარჩენები კი ვიგინდარების ნაკრებია, ასეთია დღეს უკრაინაში პოლიტიკური სურათი. მათ მიწასთან გაასწორეს უკრაინ-

ტურჩინოვია, რომელსაც რუსული მხარე ძმთამკვლელი ომის გაჩაღებაში სდებს ბრალს. 45-მილიონიანი მოსახლეობა 30 მილიონამდე დაიყვანეს, თან ეს არ არის მწარმოებლური (ინდუსტრიული) ზონის მოსახლეობა, პლიუს ამას, ვისაც მუშაობის უნარი და სურვილი აქვს. ეს კონტიგენტი ძირითადად ქალები, ბავშვები, მოხუცები და ბანდერასა თუ სააკაშვილ-„მაინდლების“ ფანი, უსაქმური ნაციკები ყოფილან, რომელთაც არც მუშაობა უნდათ და არც ქვეყანაში წესრიგის დამყარება. ვი-

სასარგებლო იდიოტი“, ამ სახელით მოიხსენიებენ სპეცსამსახურები გაველენის აგენტებს. „სასარგებლო იდიოტი“ ჰქვია პირს, რომელსაც უცხო ქვეყნების სპეცსამსახურები თავის სასარგებლოდ იყენებენ. როგორც წესი, ამ „იდიოტს“ საკუთარი ქვეყნის ინტერესების წინააღმდეგ იყენებენ. სააკაშვილი არაერთხელ მოუხსენებიათ „სასარგებლო იდიოტად“ ორივე „სამშობლოსთან“, ანუ საქართველოსა და უკრაინასთან მიმართებაში, იმიტომაც აქვს მას უცხოელების მხარდაჭერაო. ისე, სააკაშვილი ამ მხრივ ნამდვილად არ არის გამონაკლისი, საქართველო გამკეტილია ამ კატეგორიის პერსონებით. ვისაც ეჭვი ეპარება, გადახედოს ე.წ. პოლიტიკოსების, უფლებადამცველებისა თუ ჟურნალისტების საქმიანობას. სააკაშვილი ამ ეტაპზე სამშობლოდ უკრაინას თვლის და არსებობს დიდი ეჭვი, რომ ზუსტად ხსენებული როლის შესასრულებლად გადაამისამართეს უკრაინაში. არსებობს მოსაზრება, თან ძალზე სერიოზულ დონეზე, რომ თუ უკრაინაში გაგრძელდა ის ვითარება,

სამი აფარისტის ხელში ჩაიკრული ანაკლიის ღრმადმოვანი პორტი!

მოვუწოდებ საქართველოს მთავრობას: გახადეთ და ხმაოდლა თქვით სივართლე – თუ ვინმე უბლის ხელს ანაკლიის ღრმადმოვანი პორტის მშენებლობას, ეს არის პირველი რიგში „ანაკლიის განვითარების კონსორციუმი“ და მისი ხელმძღვანელი მამუკა ხაზარაძე

ნახევარი წელი გაივლია მას შემდეგ, რაც „ანაკლია პორტი“ ქართული მასშედიის საკვები თემა გახდა. მე პირადად, მივესალმები ასეთ აქტივობებს ანაკლიასთან მიმართებაში, რადგან 2013 წლიდან, ანაკლია პორტთან დაკავშირებული წერილობითი საკითხები არ დამრჩენია გაუშუქებელი.

გულდასაწყვეტი ის არის, რომ, სანამ კვირიკაშვილ-ქუშინიშვილ-ხაზარაძის „ანაკლია პორტის ურემი“ არ გადაბრუნდა და ქვეშ არ მოიფოლა საქართველოს მთავრობა, პრემიერმინისტრიან, ინფრასტრუქტურის და ეკონომიკის სამინისტროებთან, იშვიათი გამონაკლისის გარდა ხმა არავის ამოუღია!

როცა, უფულო, უიდეო, სახელმწიფო და საბანკო ავანტურისტების მიერ, სპეციალურად „ანაკლია პორტის“ ტენდერის მოსაგებად შექმნილ ე.წ. „ანაკლიის განვითარების კონსორცი-

კვირის თავზე (საერთო გაზეთი, N6 (359) 24.02.2016) ვწერდი:

„რატომ გამოცხადდა გამარჯვებულად ანაკლიის ღრმადმოვანი პორტის ტენდერში კომპანია, რომელიც სახელმწიფოს მიერ წარდგენილი პირობებიდან ვერცერთს ვერ ასრულებს?“

2016 წლის 5 ივლისს „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნებულ წერილში ვამხელებ:

„ორწლიანი ხანგრძლივობის ტენდერის შემდეგ გამარჯვებულად გამოცხადებულ კომპანიას არ უნდა გაეჩინა კითხვები, მაგრამ აქაც იჩინა თავი „სამთავრობო ყმაწვილების“ ზედაპირულმა მიდგომამ სახელმწიფო სტრატეგიული ობიექტებისადმი და ზემოთხსენებული ტენდერის არცერთი პირობა არ შესრულდა, უფრო მეტიც – ამის გამო სირცხვილის გრძობაც კი არ გაჩენიათ არც ტენდერში გამარჯვებულად გამოცხადებულ „ხაზარაძე

საგანგებოდ უნდა აღინიშნოს, ცნობილი ოკეანოლოგის, მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორის, ბატონი ნოდარ წიფივაძის მიერ მოწოდებული ინფორმაცია:

„პორტის მშენებლობის ეკოლოგიური მიდგომების უცხოური გამოცდილების მაგალითები: ...ზემოთქმულის თვალსაჩინო მაგალითს ჰაერის პორტის მშენებლობის პროექტი წარმოადგენს (თითქმის ანაკლიის „პორტის“ ტვირთბრუნვის ტოლი). პროექტის ღირებულება 1 მილიარდ ევროს შეადგენდა. მას „Harpura“ ეწოდებოდა. სამი ქალაქი ჰავრი, რუანა და პარიზი გაერთიანებულია ერთი ავანპორტით. გარემოს დაცვაში ინვესტირებულ იქნა დაახლოებით 50 მილიონი ევრო. მშენებლობისთვის მზადების პერიოდი 7 წელს შეადგენდა. აქედან უმეტესი დრო გარემოზე ზეგავლენის შესწავლამ, ცოცხალ ორგანიზმებზე დაკვირვებამ და გარემოს შენარჩუნების

ამასთან დაკავშირებით ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ანაკლიის პორტის მშენებლობა დაიწყო სპონტანურად, ალტერნატიული ადგილებისა და საპროექტო წინადადებების ვარიანტების განხილვის გარეშე (მაგალითად: ქარჩავაერაგაის, ან პაუერ-ჩაინას პროექტები), უცხოელი ინვესტორების სწრაფად „მოზიდვისა“ და კერძო უძრავი ქონების დაპატრონების ან ექსპროპრიაციის პროცესში „ადვილი“ მოგების მიღების მიზნით.“

მხოლოდ ზემოთხსენებული ინფორმაციის შემდეგ დავინტერესდი დამედგინა ანაკლია პორტის ტენდერში გამარჯვებული კონსორციუმის ასაკი. ჩემდა გასაკვირად, ტენდერში გამარჯვებული „ანაკლიის განვითარების კონსორციუმი“ მხოლოდ ერთი წლისა აღმოჩნდა (საჯარო რეესტრში, 27.10.2014-ში მოიხსენიება პირველად; 29.10.2015-ში წილე-

ბული სამთავრობო ჩინონიკების ყურადღება არ მოპყლია!

სწორედ ამ გარემოებამ მიიყვანა პორტის მშენებლობის საქმე, გაუგონარ თავხედობამდე, როცა – 2016 წლის 5 თებერვალს ანაკლია პორტის ტენდერში გამარჯვებულად გამოცხადებული „ხაზარაძე და კონტი ჯგუფი“ იგივე „ანაკლიის განვითარების კონსორციუმი“ სამი წლის მანძილზე, პორტის ასაშენებელი ფულის საქმენებად უშედეგო წანწალის შემდეგ, საქართველოს მთავრობას მიადგა და პორტის აშენების დასაფინანსებლად უალტერნატივო პირობები წაუყენა.

მეთხედ საუკუნეზე მეტია ჩვენს ქვეყანაში „დაუსველებელი“ არაფერია, მაგრამ, ის რომ სახელმწიფოს მიერ გამოცხადებულ ტენდერში გამარჯვებული კერძო კომპანია, იმავე სახელმწიფოს მთავრობას ულტიმატუმს უყენებდეს და ტენდერის ობიექტის დაფინანსებას

უმს“ (იგივე „ხაზარაძე და კონტი ჯგუფი“) ვამხელები და საჯაროდ ვაცხადებდი, რომ – ესენი, ახალი აბრეშუმის გზის, ერთერთი უმნიშვნელოვანესი ნაწილის „ანაკლია პორტის“, საქართველოსთვის ათასწლეულის პროექტს დაღუპავენ და მომავალში, მსგავსი შემთხვევა ჩვენს ქვეყანას არ მიეცემა – მთქმი, სამთავრობო ჩინონიკებთან ერთად, ქართული მასშედი და დუმი და კანტიკუნტად ხმას თუ ამოიღებდა – ისევე ზემოთხსენებული ავანტიურისტების სასარგებლოდ!

სამწუხაროდ (ისევე, როგორც ბევრი სხვა), ჩემი ნათქვამი „ანაკლია პორტის“ მოსალოდნელ კრაზზე, აცხადდა!

საკვირველი ის არის, რომ, ამის შემდეგაც, ქათული მასშედი „ათასწლეულის პროექტის“ დაქვეყნის მიზეზებზე კი არ მსჯელობს და წუნს, არამედ ფაქტს აფიქსირებს, რომლის შესახებაც მე 2016 წლის 5 თებერვალს „ანაკლია პორტის“ ტენდერის გამარჯვებულის გამოცხადების ორი

და კონტი ჯგუფს“ და არც მათ ლობისტებს.

ასე მოიარეს ხუთივე კონტინენტი მიმდინარე წლის 5 თებრვილიდან (ტენდერში გამარჯვებულის გამოცხადების თარიღი) პრემიერმა კვირიკაშვილმა, ეკონომიკის მინისტრმა ქუშინიშვილმა და თბილისი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე ხაზარაძემ ანაკლიაში პორტის ასაშენებელი ფულის სამათხოვროდ, მაგრამ ყველა მხრიდან მხოლოდ „ქების სიგელებით“ დაბრუნდნენ.“

მიდით, ცოტა ხნით აქ დავსვავთ წერტილი და ვიკითხოთ, – რატომ ვიყავი უკიდურესად სკეპტიკურად განწყობილი ტენდერში გამარჯვებული ე.წ. „ანაკლიის განვითარების კონსორციუმისადმი“?

პირდაპირ თუ ირიბად, სამთავრობო და საპარლამენტო პირები მიჩვენებდნენ ანაკლიის თემას შევშვებოდი, მაგრამ ჟურნალისტური გამოძიება არ შემეწყვეტია და პარალელურად ვსწავლობდი, ცნობილი ევროპის პორტების მშენებლობის ისტორიებს. ამ კუთხით,

რეკომენდაციების შემუშავებამ დაიკავა.

ასეთივე ეკოლოგიურიობით გამოირჩევა კალეს ავანპორტი, რომელსაც შეუერთდა ქალაქი ბულონი, მშენებლობისთვის მზადებამ 11 წელს გასტანა. ამ ხნის განმავლობაში გაანალიზებულ იქნა 20 ალტერნატიული ვარიანტი, მხედველობაში მიღებულ იქნა ჩატარებული კვლევების შედეგები. ორჯერ განიხილეს ავანპორტის გავლენა გარემოზე, პირველად დაწყებისთანავე და მეორედ მშენებლობის შუა სტადიაში.

მოსახლეობის საბედნიეროდ, კალეს ავანპორტი დასაზღვრული პუნქტებისაგან მოშორებით შენდება, წინააღმდეგ შემთხვევაში ის ქვიშითა და მტვრით დაიფარებოდა. მშენებლობის სიახლოვეს აირწინადის გარეშე სუნთქვა უბრალოდ შეუძლებელია. სამწუხაროდ ასეთი იღბალი ნამდვილად არ აქვს ანაკლიის მოსახლეობას, რომელსაც პორტი, ეკოლოგიური უსაფრთხოების ნორმების დაცვის გარეშე, ცხვირწინ უშენდებათ.

ბის გაყოფა 50/50 ხაზარაძე და კონტის შორის), არც მის დამფუძნებლებს და არც მასში შემავალ კომპანიებს არასოდეს ჰქონიათ პორტთან ურთიერთობა და მშენებლობის დიდი გამოცდილება, თუ არ გაეთვალისწინებთ იმას, რომ – „ამირიკულ კონტის“ ორი „ბოგირი“ ჰქონდა თურმე, მანამდე, ამერიკაში გარემონტებული!“

ზედმეტია საუბარი, ხაზარაძის კონსორციუმის მიერ, ზემოთხსენებ უცხოურ პორტებში („ჰაერის პორტი“ და „კალეს ავანპორტი“) ჩატარებული, ანალოგიური წინასამშენებლო სამუშაოების ჩატარებაზე ანაკლიაში, რაც აუცილებელი პირობაა მსგავსი საზღვაო ნაგებობების დასაწყებად.

საქართველოს მთავრობისგან განსხვავებით, ბუნებრივია, ასეთი შემადგენლობისა და ხარისხის „კონსორციუმისგან“ კარგს და საზარბიელოს, ქვეყნის სასიკეთოდ არაფერს მოველოდით!

ამან განაპირობა ჩვენი მხრიდან უწყვეტი განგაში, რომელსაც, სამწუხაროდ, ზემოთხსენე-

ბით, თან უმცარესი პირობებით, ბევრი ვეძიე, მაგრამ ანალოგი ვერსად მოვიპოვე!

ხანგრძლივი ფიქრის შემდეგ მივედი იმ დასკვნამდე, რომ ეს შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში მოხდეს, როცა მთავრობა კორუფციულ გარიგებაში გარეული „ტენდერში გამარჯვებულთან“, ან არსებობს გარეშე ძალა, რომელიც ე.წ. „ტენდერში გამარჯვებულს“ აგულიანებს მთავრობის წინააღმდეგ, რომელსაც უამრავ სხვა გარემოებებზე დამოკიდებულად, ქვეყნის მთავრობა ვერ ამხელს!

ეს ის საკითხია, რომელიც ჟურნალისტურ გამოძიებას სცილდება, იმედია მას სათანადო უწყება მიხედავს!

გულდასმით შევისწავლე ქვეყანაში არსებული ტენდერის ჩატარების კანონები. გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, იქ ყველაფერი უნაკლოდაა ჩამოყალიბებული, სადაც არამცთუ ტენდერის ისეთი პირობების დარღვევას, როგორ-

დაკარგულაბის პოვნის დღესასწაული უკრაინაში

← 10 გვ.

რაც ე.წ. მაინის შემდეგ სუფევს, ლენინისა და სტალინის მიერ ხელოვნურად შეკოწიწებული უკრაინის რესპუბლიკა თავისი უზარმაზარი ტერიტორიებით, მარტივ მამრავლებად დაიშლება. რუს პოლიტიკოსებსა თუ ექსპერტებს არაერთხელ უზღუდიათ, სააკაშვილიც და პოროშენკოც ჩვენი „კაცები“ არიან, რუსეთის საქმეს აკეთებენო და მაგალითად, ყირიმი, დონბასი, აფხაზეთი და სამაჩაბლო მოყავდათ. როგორც ირკვევა, ზელენსკიც რუსეთის „კაცი“ ყოფილა, ჟურნალისტ სოლოვიოვის კითხვაზე, რატომ აძლევს უკრაინა პოლიტიკურ თავშესაფარს მიხეილ სააკაშვილსო, უკრაინელმა პოლიტოლოგმა ვიჩესლავ კოვტუნმა ვითომდა ხუმრობით უპასუხა, რუსეთის პრეზიდენ-

ტმა სთხოვა ზელენსკის, სააკაშვილისთვის მოქალაქეობის დაბრუნება, ის არ თვლის სააკაშვილს სამხედრო დანაშაუდ, თქვენ წინააღმდეგი ხართ პრეზიდენტ პუტინისო. ენაკლიაზე სოლოვიოვმა პასუხი არ დაუგვიანა, ე.ი. პუტინის ბრძანებებს ასრულებთ, მაშინ ბოლომდე შეასრულეთ, მან უკრაინის ხელისუფლებას მოუწოდა სააკაშვილისთვის პასპორტი დაებრუნებინათ და რუსეთის საელჩოსთვის გადაეცათ. რუსეთის პრეზიდენტი სააკაშვილს დაპირდა, რომ ინტიმური ადგილით დაკიდებდა, ბარემ ესეც შეასრულეთო.

ძალზე საინტერესო განცხადება გააკეთა უკრაინის „რადას“ ორი მოწვევის დეპუტატმა სპირიდონ კილინკაროვმა, მისი აზრით, უკრაინის გაყიდვის მეორე ეტაპი დაიწყო, ახალ ხელისუფლებას სააკაშვილთან ერთად, საბრძოლო მოქმედებებისთვის დამატებით უფლებებს მისცემენ პოლიტიკური კუთხით. აქ შედის აშშ-ის საპრეზიდენტო არჩევნების კამპანია, წარმოდგენაც არ შემოიძლია, რით შეიძლება დამთავრდეს ეს უკრაინისთვის, აცხადებს ოპოზიციონერი პოლიტიკოსი. ზელენსკის გარშემოც რომ სოროს-დემოკრატების „კამანდა“ შემოკრებილი, ამაზე ღიად საუბრობენ რუსულ

მანანა სუსნიშვილი
599 51 28 24

მედიაში. უკრაინას კვლავაც ანტიტრამპულ პროექტად გადააქცევენ, რითაც უამრავ პრობლემას შეუქმნიან ქვეყანას, სოროსი უკრაინით ითამაშებს ტრამპის წინააღმდეგ, ამ დროს ვის აინტერესებს უკრაინელი ხალხის ბედი.

რაც შეეხება მიხეილ სააკაშვილის მსოფლიო დონის პოლიტიკოსობას და მის მეგობრობა-პარტნიორობას მსოფლიოს წამყვან პოლიტიკურ ლიდერთან, რითაც ასე „აბოლებენ“ გულუბრყვილოებს საქართველოშიც და უკრაინაშიც. იაკობ კვდმის განცხადებით, სააკაშვილი იჩემებს იმ ტრამპთან მეგობრობას, რომელმაც თავის ქვეყანაში ცხოვრების საშუალებაც კი არ მისცა.

იაკობ კვდმი: „სამწუხაროდ უკრაინა, ეს ერთ დროს უმდიდრესი და უძლიერესი ქვეყანა, სანაგვედ, ყველა იმ სიბინძუ-

რის თავშეფარს ადგილად აქციეს, რაც კი არსებობდა პოსტსაბჭოთა სივრცეში თუ მთელ მსოფლიოში. ყველა ნაყარნაყარმა რუსეთიდან, საქართველოდან თუ სხვა ქვეყნიდან, უკრაინის ტერიტორიაზე ჰპოვა „ნავსაყუდელი“. ახლა სააკაშვილიც დაიბრუნეს, როგორ შეიძლება ამის ქვეყანაში შემეხება, არ არის ეს ადამიანი ფსიქიურად ჯანმრთელი. სიმართლე გითხრათ, სააკაშვილი მეცოდება, როგორ შეიძლება ასე აბუჩად, მასხარად აიგდო ფსიქიურად დაავადებული, გონებრივად ჩამორჩენილი გაუწონასწორებული ადამიანი. ასეთი ადამიანი ქუჩაში არ უნდა გამოუშვას, რომ დაცინვის და დამცირების ობიექტი არ გახდეს. სააკაშვილი კი „პატრონებმა“ განმეორებით „შეტენეს“ უკრაინაში და ლამის მთელი მსოფლიო დასცინის. „მაინის“ და მიხო სააკაშვილიც წმინდა წყლის ამერიკული პროექტია. ახლაც ამერიკელებმა უბიძგეს უკრაინისკენ. საქმე იმაშია, რომ აშშ-ის დღევანდელ ხელისუფლებას იმდენად არ აინტერესებს უკრაინა, რომ ყურადღებას არ აქცევენ, იქ ვინ რას აკეთებს. ტრამპის მთავრობის ხელს ჯერ არ მიუღწევია უკრაინამდე. ამიტომაც ჩადის იქ ვილაციის რეკომენდაციით სააკაშვილი. ეს არის ქვეყანა, სადაც მთავარი და ყველაზე ძლიერი ფიგურა, გონებრივად განუვითარებელი ბანდიტი, დნეპროპეტროვსკის მაფიის მეთაურია. ამ შეშლილების, სხვადასხვა ჯურის კრიმინალების, თაღლითების, ბანდიტებისა და ქურდების ნაკრების სათავეში დგას პროფესიონალი კლოუნი, მასხარა, რომელსაც დაემატა დიპლომირებული სულელი, არანაკლები კლოუნი სააკაშვილი. ამისკენ მიდიოდა რადა, ამ „ჯენტლმენური“ ნაკრებით სად უნდა წაზვიდეთ, უკრაინელებო?“

საი აფრისონ ხელში ჩაიკრული ანაკლიის ღრეანულოვანი პორტი!

← 11 გვ.

ცაა: ტენდერით დადგენილი ვადების დაცვა; დაფინანსების წყაროების ოფიციალური დასაბუთება; შესასრულებელი სამუშაოს ხარისხი და ა.შ., არამედ წერტილ-მძიმესაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება!

აქედან გამომდინარე, ქვეყნის მთავრობას ვეკითხები:

ასეთი, წყალგაუვალი კანონების მქონეებს, რა ღმერთი გაგიწყრათ, „ათასწლეულის პროექტის“ დამღუპველებს პასუხს რომ ვერ თხოვთ?

რატომ არ მოთხოვეთ ხაზარაძე და მის ე.წ. „ანაკლიის განვითარების კონსორციუმს“ გაესაჯაროებინა პროექტი, და ქვეყნის მოსახლეობას ენახა, რის აშენებას აპირებს ანაკლიაში?

რომელი პროექტის თანახმად ამოტუმბეს ზღვის ნაპირიდან მილიონობით კუბური მეტრი ქვიშა, რომელიც, ასევე მილიონობით წელი ილექებოდა ზღვის ფსკერზე და არავინ იცის, თაკარა მზის გულზე თევების განმავლობაში უპატრონოდ დაყრილი, რა ავადმყოფობებს გააცოცხლებს ათიათასობით კვადრატულ მეტრ ფართობზე?

მე ანაკლიელი გახლავართ და რომელიმე არამკითხე ნუ შეეცდება, მასწავლოს აქამდე რა ხდებოდა და რა შეიძლება ამის შემდეგ მოხდეს ანაკლიაში.

შარშან, მას შემდეგ, რაც გადაგვეწურა იმედი, ანაკლიაში არაფერი სასიკეთო არ მოხდება და ქვეყნის მთავრობა ამის გამაკონტროლებელი არ არის, ჩვენ დავაფუძნეთ „ანაკლიის ეკოლოგიური მონიტორინგის ჯგუფი“ სადაც გაწვერიანდნენ ქართველი და უცხოელი, ცნობილი მცნიერები და ცალკეული დარგის სპეციალისტები, რომლებიც უახლოეს ხანში წარმოადგენენ წყალგაუვალ დასვენებს, თუ რა ზიანი შეიძლება მიაყენოს, ზღვის ფსკერიდან უმიზნოდ ამოტუმბულმა შეუსწავლელმა მასალამ, ადგილობრივ მოსახლეობას და გარემოს!

აქვე გარკვევით ვაცხადებ – **საწყნად ნურავინ გამოიგვბთ, „ანაკლია პორტის“ პრობლემებს ნუ შეეხებით ისინი, ვისაც ერთხელ მაინც არ გმინებიათ გემბანზე, ან პორტის ნაპირზე მხოლოდ სასიეროდ გაგივლიათ!**

სხვა თემებია „ანაკლია პორტის“ და „ფოთის პორტის“ ერთმანეთთან შედარება, ან ზოგადად, რამდენად შეუშლის ხელს საქართველოს სხვა პორტებს „ანაკ-

ლია პორტის“ მშენებლობა და სხვა... ამ საკითხებზეც, უახლოეს ხანში „ანაკლიის ეკოლოგიური მონიტორინგის ჯგუფი“ მეცნიერულად დასაბუთებულ სტატიებს შემოგთავაზებთ.

სტატიის დასასრულს, ვისაც მცირედენი წარმოდგენა მაინც აქვს „ანაკლია პორტის“ წინარე ისტორიაზე და ტენდერის ფინიშზე დარჩენილი ორი მონაწილედან ერთერთი მივიწყებულის, „კონსორციუმ ანაკლია და ეკო პარკის“ შესახებ, რატომ არავის გაუჩნდა კითხვა სად არის და რას საქმიანობს დღეს „კონსორციუმი ანაკლია პორტი და ეკო პარკი“ და მისი პრეზიდენტი ბატონი თეიმურაზ ქარჩავა“?

ხაზარაძის „ანაკლიის განვითარების კონსორციუმის“ მსგავსად, თეიმურაზ ქარჩავას „კონსორციუმი ანაკლია პორტი და ეკო პარკი“ კონკრეტული ტენდერის მოსაგებად კი არ შექმნილა. იგი 2003 წლიდან არსებობს და „ანაკლია პორტის“ კვლევის საკითხებზე მუშაობს. ამჟამად, ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებში, კონსორციუმში შემავალ ჩინელ და ამერიკელ პარტნიორებთან ერთად, აქტიურად მონაწილეობს მეგაპროექტებში, მათ შორის პორტების მშენებლობაში!

ამ თემას უახლოეს დღეებში კვლავ მივუბრუნდები.

დავით ქობალია
598 70 86 00

მსოფლიო პოლიტიკის სხელი ზაფხული დაიწყო

იუგოსლავიაში ორი ათეული წლის წინ საბრძოლო მოქმედების დასრულების შემდეგ, ევროპაში თითქოს მშვიდობამ დაისადგურა. თუმცა ერთი სახელმწიფოს დაშლის შედეგად ერთბაშად ექვსი წარმოიშვა. კოსოვოს საკითხი, მართალია, ჯერაც გაურკვეველია, რადგან ასეთი ქვეყნის ცნობა-ადიარებისგან ევროპისა თუ მსოფლიოს რიგი სახელმწიფოები დღემდე თავს იკავებენ. ამიტომაც, კოსოვოელები დროდადრო ცდილობენ მსოფლიოს ყურადღების მიპყრობას. საამისოდ არც პროვოკაციულ მოქმედებებზე ამბობენ უარს.

გასულ კვირას ბალკანეთი დროებით გადაურჩა შეიარაღებული საბრძოლო მოქმედებების დაწყებას. დროებითო, ვამბობთ, რადგან ვითარება დღემდე კვლავ უკიდურესად დაძაბული რჩება. მიზეზი — თვითგამოცხადებული ქვეყნის, კოსოვოელების პროვოკაცია გახლდათ. მათი ე.წ. შეიარაღებული სამართალდამცავები რამდენიმე ათეული ბრონირებული მანქანით შეიჭრნენ სერბების დასახლებულ ოთხ სოფელში, ვითომ კონტრაბანდისტული ტვირთის მოსაძებნად. უხეშადაც ჩაატარეს სპეცოპერაცია. მართალია, ამას მსხვერპლი არ მოჰყოლია, მაგრამ ფიზიკურად დაზარადა რამდენიმე ათეული მშვიდობიანი მოსახლე, მათ შორის, ქალებიც არ დაინდეს კოსოვოელებმა. განსაკუთრებით საყურადღებოა, რომ შეხლა-შემოხლისას მძიმე ტრავმები მიაყენეს გაეროს ეგიდით მყოფ დამკვირვებელ დაიპლომატს. კოსოვოელებმა ძალადონებმა არაა ჩააგდეს, რომ იგი დაპლომატიური ხელშეუხებლობით სარგებლობდა და, ფაქტობრივად, „დაღწეეს“. გაეროში უკვე დაიწყო ფაქტის მოკვლევა და ამაზე უშიშროების საბჭოს სხდომაზეც იმსჯელებენ, მაგრამ უცნაურია, მსოფლიოს, მათ შორის ევროპის ქვეყნების ოფიციალური პირების დუმილი, რომლებსაც დღემდე არანაირი კომენტარი არ გაუკეთებიათ.

სერბეთის პრეზიდენტმა ალექსანდრ ვუჩიჩმა თავისი ქვეყნის შეიარაღებული ძალების რაოდენობა კოსოვოს საზღვართან გაზარდა და გააძლიერა. აღსანიშნავია, რომ კოსოვოელ ძალოვნებს სერბებით დასახლებულ სოფლებში იარაღით ყოფნის უფლება საერთოდ არ ჰქონდათ. სწორედ ამიტომაც არიან განთავსებული კოსოვოში

გაეროს დამკვირვებლები. თუმცა ევროპული მიმომხილველების ინფორმაციით, კოსოვოელები საერთაშორისო ნორმებს არაფრად აგდებენ. როგორც ამბობენ, თვითადიარებული ქვეყნის პრეზიდენტს ხაშიმ ტაჩიკს (რომელიც სერბებთან ომში აქტიურად მონაწილეობდა და განსაკუთრებული სისასტიკით გამოირჩეოდა), აშშ-ისა და ნატოს იმედი აქვს.

გარეშე კი ტრამპისთვის იმპიჩმენტის გამოცხადებაზე ფიქრიც კი ზედმეტია. დონალდ ტრამპი უმალ გამოეხმაურა მიუღწერს. მისი განცხადებით, იგი საერთოდაც არ უნდა დაენიშნათ სპეცპროკურორად. „...როგორც ვხედავთ, არ არსებობს ბრალეულობა და არც დამნაშავეები. მაგლობა გამოიძიება“, — განაცხადა ტრამპმა.

სავაჭრო ომი ყოველკვირე-

სერბი პოლიტოლოგების აზრით, იგი დარწმუნებულია, რომ მის ნებისმიერ უკანონობაზე თვალს დახუჭავენ და მხარსაც დაუჭერენ. ვნახოთ, როგორ განვითარდება მოვლენები ბალკანეთში, იფეთქებს ახალი ომი, თუ შეძლებენ მშვიდობიანად შეთანხმებას.

ორწლიანი დუმილის შემდეგ აშშ-ის სპეცპროკურორმა რობერტ მიულერმა პრესკონფერენცია გამართა. ბრიფინგი კი ერთკა, მაგრამ კითხვის დასმის უფლება არაყვის ჰქონდა, მათ შორის არც ადგილობრივ ჟურნალისტებს. მიულერმა საზოგადოებას ამცნო, რომ გადადგა სპეცპროკურორის თანამდებობიდან, ვინაიდან მისმა ჯგუფმა დაასრულა მუშაობა, რომელიც პრეზიდენტ დონალდ ტრამპის რუსეთთან კავშირს იძიებდა. მისი განცხადებით, რუსეთთან შეთქმულების კავშირის კვალი არ აღმოჩნდა. თუმცა იქვე თქვა, რომ: „...ტრამპს თავისი უდანაშაულობის დამამტკიცებელი საბუთები არა აქვს“.

ექსპერტების შეფასებით, ამით მიულერმა დემოკრატებს და ტრამპის მოწინააღმდეგეებს დაუტოვა შანსი, კვლავ ეივბონ იმპიჩმენტის გამოცხადების საშუალება. პოლიტოლოგები აქვე იმასაც აღნიშნავენ, დემოკრატები სენატში უმცირეობაში არიან, სენატის

ულად ახალ სახეს იღებს. ერთი თვის წინ აშშ-მა კანადასა და მექსიკას ალუმინზე და ფოლადზე დაწესებული გაზრდილი გადასახადი მოუხსნა. ახალ ხელშეკრულებას გაეფორმებოთ, განაცხადა მაშინ დონალდ ტრამპმა. გასულ კვირას მექსიკას ახალი სანქციები დაუწესა. ნებისმიერ პროდუქტიაზე გაუზრდის გადასახადს, თუ არააღებული მიგრანტების მოზღვაგებას არ შეაჩერებენ. მექსიკელებს იმედი აქვთ, რომ ტრამპთან მოლაპარაკებას შეძლებენ. იმასაც აღნიშნავენ, რომ შარშანდელთან შედარებით წელს საგრძობლად არის გაზრდილი სამხრეთ ამერიკიდან არაღებული მიგრანტების რიცხვი.

წლეულს აღნიშნავენ მეორე მსოფლიო ომის დროს ნორმან-

დაში მოკავშირე ჯარების შესვლის 75-ე წლისთავს. დონისიძიება დიდ ბრიტანეთში გაიმართა, სადაც დონალდ ტრამპი მეუღლესთან ერთად ჩავიდა. დიდი ბრიტანეთის დედოფალთან სტუმრობის შემდეგ ტრამპი პრემიერ-მინისტრ ტერეზა მესაც შეხვდება. რა თემებზე ისაუბრებენ, უცნობია. მით უფრო, რომ მეი ამ დღეებში დატოვებს თანამდებობას. შარშანდელი ვიზიტის მსგავსად, წლეულსაც იგეგმება ტრამპის საწინააღმდეგო დემონსტრაციები.

პოლიტიკური სიტუაცია დიდ ბრიტანეთში ბუნდოვანია. პრემიერ-მინისტრობაზე ერთბაშად 10 კანდიდატი აცხადებს პრეტენზიას. მათ შორის ბორის ჯონსონი, რომელიც ტერეზა მეს პრემიერობისას საგარეო საქმეთა მინისტრი იყო. ჯონსონი თავისი უცნაური გამოხდომებითაც არის ცნობილი. სწორედ მის კანდიდატურას ემხრობა დონალდ ტრამპი. ვითარებას კიდევ უფრო ბუნდოვანს ხდის ის გარემოებაც, რომ ევროსაპარლამენტო არჩევნებში ნაიჯელ ფარაჯმა დიდი უპირატესობით

ლანდიის დამოუკიდებლობა ხომ არ დაუდებს სათავეს დიდი ბრიტანეთის რღვევას. დაველოდოთ, რას გადაწყვეტს დიდი ბრიტანეთის ახალი პრემიერ-მინისტრი, რომლის ვინაობაც, სავარაუდოდ, კვირის ბოლოს გახდება ცნობილი. ევროკავშირში კი თანამდებობებისთვის ბრძოლა მიმდინარეობს. განსაკუთრებით მწვავედ დგას საკითხი, თუ ვინ იქნება ევროკავშირის ხელმძღვანელი. ყველა წევრი ქვეყანა ცდილობს, გაიყვანოს სასურველი კანდიდატი.

აშშ და ირანი დღემდე „კუნთებს ათამაშებდნენ“, თუმცა გერმანიაში მყოფმა აშშ-ის სახელმწიფო მდივანმა მაიკლ პომპეომ განაცხადა: „...აშშ მზად არის ყოველგვარი წინაპირობების გარეშე დავიწყეთ ირანთან მოლაპარაკება“. თუმცა იქვე შეფარულად მაინც წაუყენა პირობები ირანელებს, რომლებიც აცხადებენ, რომ „ჩვენი ქვეყნის უპატივცემულობას არავის შევარჩენთ“. საინტერესოა ახიელი პოლიტოლოგების მოსაზრება, რომელიც არ ურჩევს აშშ-ს ირანთან საბრძოლო მოქმედებების დაწყებას. „17 წელია, ავღანეთს ვერაფერი მოუხერხეს, რომელსაც ნორმალური იარაღი არ აქვს. ირანთან კი, რომელსაც შეიარაღების სოლიდური არსენალი აქვს, განწირულები არიან დამარცხებისთვის“, — აცხადებენ ახლო აღმოსავლელი ექსპერტები.

მსოფლიო, განსაკუთრებით იაპონელები შეამფოთა რუსეთიდან გაეროცელებულმა ინფორმაციამ. პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა სახელმწიფო დუმაში შეიტანა კანონპროექტი, რომლის მიხედვითაც გაუქმდება 1987 წლის აშშ-სსრკ (რონალდ რეიგანის და მიხეილ გორბაჩოვის ხელმოწერილი) გაფორმებული ხელშეკრულება მცირე და საშუალო რადიუსის რაკეტების აკრძალვაზე. რას მოუტანს მსოფლიოს რაკეტების ახალი ძალით წარმოება ძნელი სათქმელია, ექსპერტები დაუშვებლად მიიჩნევენ გამალებული შეიარაღების დაწყებას და მოლაპარაკებისკენ მოუწოდებენ მხარეებს. ამასობაში კი უკრაინის ყოფილმა პრეზიდენტმა პეტრო პოროშენკომ ახალს — ვლადიმერ ზელენსკის კვანძს დაუდო — უშიშროების საბჭოდან საიდუმლო ინფორმაციის შემცველი სერვერი გააქრო. ესეც მემკვიდრეობის გადაცემის ერთ-ერთი სიახლეა.

გია გურდული
551 71 27 07

მთაწმინდა ლაღო კახაძე უნდა აირჩიოს!

აზერბაიჯანელთა ეროვნული კონგრესის მიმართვა მთაწმინდის აზერბაიჯანულ მოსახლეობას

მთაწმინდის რაიონის აზერბაიჯანული ეროვნების მოსახლეობას კარგად ახსოვთ პერიოდი, როცა 9 წლის განმავლობაში ირღვეოდა მათი მოქალაქეობრივი უფლებები. მათ შვილებს ნარკოტიკებით უვსებდნენ ჯიბეებს, ართმევდნენ სახლებს, ავიწროებდნენ და დაშინების გზით აიძულებდნენ ხმა მოძალადეებისთვის მიეცათ.

ჩემო ძვირფასო მთაწმინდელი აზერბაიჯანელებო, ის დრო, საბედნიეროდ, დამთავრდა; ქვეყანა ცივილიზებულ ევროპულ გზას დაადგა, დემოკრატიულ პლატფორმაზე გადავიდა, რაც იმის პირდაპირი გარანტი ხდება, რომ თქვენი უფლებები დაცული იქნება ხელისუფლებისგან და კანონისგან, გაღრმავდა კომუნიკაციები თქვენსა და ხელისუფლებას შორის, თავისუფალნი ხართ სიტყვის თავისუფლების თვალსაზრისით, ბიზნესის თვალსაზრისით და ა. შ.

კარგად იცით, მე თქვენს გვერდით ვიყავი ყოველთვის და როცა თქვენი უფლებები ირღვეოდა, წლებით ნაგროვებ დანაზოგს

და თქვენს სახლ-კარს უკანონოდ ითვისებდნენ, თქვენს ღირსებებს თელავდნენ, მე ვეწინააღმდეგებოდი მათ...

დღეს ყველა კარგად ვხედავთ, რა პროცესებიც მიმდინარეობს ქვეყანაში და როგორ დამაბულ ვითარებაში გვიწევს არჩევნების ჩატარება.

ბატონ ლაღო კახაძეს მნიშვნელოვანი წვლილი აქვს შეტანილი მთაწმინდის რაიონის განვითარებაში, არის პატიოსანი და საიმედო ადამიანი.

თანამემამულენო, ჩემო მთაწმინდელი აზერბაიჯანელებო, 9 ივნისს მიდით არჩევნებზე და ხმა მიეცით ლაღო კახაძეს, რომ თქვენი უფლებები დაცული იყოს, რათა პარლამენტში გვაყვდეთ პატიოსანი და მშრომელი ადამიანი მოხვდეს მთაწმინდის მოსახლეობის სახელით.

არ ენდოთ შავგულიძეს, კაცს, რომელიც ტერორისტების და მკვლელების, ადამიანების მწამებლების, ეკლესიების დამრბევების, ციხის ბუნტის მომწყობების, 7 ნოემბრის და 26 მაისის შემოქმედების, მოლაშვილის, თეთრამისა და ბევრ სხვათა წამებით სულის ამომხდლების, აკადემიკოს გურამ შარაძის მკვლელების გვერდით დადგა.

არ მოტყუვდეთ, მძებო და დებო, ყველანი მიდით არჩევნებზე და ხმა მიეცით ბატონ ლაღო კახაძეს. ჩვენ, ქართველებთან ერთად, უნდა ვიბრძოლოთ, რომ დამთავრდეს საქართველოში ნაციონალური მოძრაობის ბოგინი.

იმედი მაქვს, რომ ერთად გავიმარჯვებთ!
მთაწმინდამ ლაღო კახაძე უნდა აირჩიოს!

ალი ბაბაშვი

აზერბაიჯანელთა ეროვნული კონგრესის თავმჯდომარე

შეცდომის განხორციელება
ჩვენი გაზეთის წინა ნომერში ქალბატონ ლამარა იანვარაშვილის საკონტაქტო ტელეფონის ნომერი დაიხილდა შეცდომით.
მისი ნომერია: 599 33 23 35

ბატონ ნინუა - 40

ძვირფასო ბატონებო და ქალბატონებო!

2000 წლის 10 მაისს დილის 10 საათზე დედანივერსიტეტში შემზარავმა და საგანგაშო ხარმა ჩამოჰკრა, ახალმა კურსდამთავრებულმა ფილოლოგმა, რატი (ტატო) ნინუამ თავი დადო ზვარაკად და პროტესტის ნიშნად, 101-ე აუდიტორიაში დაასრულა სიცოცხლე.

ამ უუნდურკინად გაჩენილ დიდ შემოქმედზე წერდნენ და დღესაც წერენ: „იგი იყო ფენომენი, 6 წლიდან პოეტად მოვლენილი რაინდი, განსწავლული, მწერალი, ლიტერატურის კრიტიკოსი, მთარგმნელი, ფილოსოფოსი, პედაგოგი, გენიოსად აღიარებული“. დასტურად მისი 7 წიგნი იკმარებდა და მასზე თქმული შფასებები...

მოგმართავთ უმორჩილესად და მოგახსენებთ: მე, როგორც მეხდაცემულ, შაოსან მშობელს, მაქვს პატივი, ჩვენი მამულიშვილების, მეცნიერების, კულტურის, ხელოვნების, საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის, პოეტებისა და მწერლების, დედანივერსიტეტის რექტორატის, პროფესორ-მასწავლებლებისა და სტუდენტების საინიციატივო ჯგუფის, თსუ-ის საქართველოს საზოგადოებრივი კავშირი „სეველის ბაღის“ დამფუძნებლების, კურსდამთავრებულების, სოფელ რუისის მრავალათასიანი მაცხოვრებლების, მეგობრებისა და სხვა მრავალთა სახელით მოგმართოთ და შეგახსენოთ:

რატი (ტატო) ნინუას 40 წელი შეუსრულდა, ამასთან დაკავშირებით გადავწყვიტეთ შემოქმედებითი სხოვნის საღამოს მოწვეობა, თუმცა, მოგეხსენებათ, ყოველივე ამას თანხსები სჭირდება...

იმედი გვაქვს, რომ მოქალაქეები, მეცენატები და ბიზნესმენები ხელს წავგავსებენ, რუსთაველის აკადემიური თეატრის თავკაცებიც დაგვდებენ პატივს და იქ შევძლებთ ჩვენთვის ამ ძვირფასი დღის აღნიშვნას. იქნებ, მკითხველებისთვის სიურპრიზის სახით კიდევ ერთი, უკანასკნელი საწიგნე მასალა წიგნად გვექცია,

რომელსაც სათაურად მისი პოეზიიდან დაერქმეოდა: „იმ უმორეს ვარსკვლავებთან ქარი დაგვასაფლავებს...“

დარწმუნებული ვართ, არც ნიკოლოზ (ტატო) ბარათაშვილის სახელობის გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტს გამოიჩნება რატის საიუბილეო საღამო (მით უფრო, რატის 35 წლის ხსოვნის საღამო „ბარათაშვილებმა“, დიდი სიყვარულით, უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში გამართეს). გვეჯერა, „რუის-ურბნისის“ საერო და საეკლესიო კრების მომწყობთა შთამომავლები კიდევ ერთ „ანთებულ სანთელს“ დაუნთებენ ღირსეულ მამულიშვილს, მის ნათელ სულს და „გალობანი სინანულიანის“ მსგავსად უგალობენ, როგორც ეკადრება „შუა ქართლის გულსა და სულს“, ტატოს დედუღეთს, თუნდაც იმიტომ, რომ: დიდი ისტორიის მქონე სოფელმა რუისმა და ქარელის რ-ნის გამგეობამ, გივი პაპა სულხანიშვილის მიერ ნაბოძებ კარ-მიდამოში, რატის (ტატო) ნინუას სახელობის სახლ-მუზეუმი და ახალგაზრდული სახალხო დღესასწაული „ტატობა“ დააკანონა 16 მაისს.

თუ მშვიდობა იქნა, გვემამი გვაქვს, თბილისში ჩატარებული საღამოს პროგრამით წარვსდგეთ ქალაქ გორში, კასპში, ქარელში, ხაშურში, ხონში, ქუთაისში, იუბილარის სახლ-მუზეუმსაც ვესტუმრებით, რუისელებსაც მივავებთ იმ პატივს, რა გულითაც ატარა დედუღეთის სიყვარული პოეტმა, არ არის გამორიცხული, ბათუმსაც ვეწვიოთ, თუ ინებეს...

გთავაზობთ სახლ-მუზეუმის საბანკო ანგარიშს, იქნებ, საჭირო თანხაც შეგროვდეს, რომ მივავით პატივი კაცს, რომელიც რაინდ-პოეტად მოეველინა ქვეყანას და ანგელოზად იქცა...

ა(ა)იპ რატი (ტატო) ნინუას სახელობის სახლ-მუზეუმი
მისამართი: ქარელის რ-ნი, სოფ. რუისი, ტატო ნინუას ქ. N16.
ტელ.: 593 13 15 71;
593 14 19 00; 274 74 51.
საქართველოს ბანკი
ბანკის კოდი BAGAGE22
ანგარიშის ნომერი
GE69 BG0000000965610900

ღმერთმა დაგლოცოთ და გაგახაროთ შეხვედრამდე...
პატივისცემითა და იმედით

ღირექტორი ზურაბ ნინუა,
საქართველოს თეატრის მოღვაწეთა კავშირის წევრი, საქართველოს კულტურის დამსახურებული მოღვაწე, რეჟისორი

ჩვენი ამჟამინდელი ოფისის მისამართია: თბილისი-44, სოლომონ ბრძენის (ყოფილი მეტეხის შესახვევი) ქუჩა 36,
ტელ.: 274 74 51; 593 13 15 71; 593 14 19 00;

6 ივნისს წელიწადი სრულდება, რაც ქვეყნის უკეთესი მომავლისთვის ბრძოლას შელეულმა მწერალმა, პუბლიცისტმა, ჟურნალისტმა, მთარგმნელმა და ერისკაცმა, ბატონმა როლანდ ჯალაღანიამ დატოვა ყველა ზემოთხსენებული სარბიელი და დაგვიბარა - აწი, თქვენ იცით, როგორ გააგრძელებთ!
ჩვენ შორს არ წავსულვართ, ისევ იქ ვართ და ისევე ვბორგავთ, 2012 წლის გაზაფხულზე, „დავით-გარეჯის“ ლავრაში რომ შემოგვათენდა!

ნათელში გვიმყოფოს უფალმა შენი სული!

მეგობრები

ჰიტლერის გუნდს, ჰიბლერის სახარკო და სტალინის პირადი აგენტები – როგორ ახერხებდა მარიკა როკი დიქტატორების მოხიბვლას

ულამაზეს მარიკა როკს ერთდროულად აღმერთებდნენ ჰიტლერი და სტალინი, თუმცა გერმანიაში ის გებელსის საფარულად მიაჩნდათ. დღემდე კამათობენ როკი ნაცისტების ფარული აგენტი იყო თუ საბჭოთა დაზვერვაზე მუშაობდა. ნებით თუ უნებურად, მარიკა როკი კაცობრიობის ისტორიაში ყველაზე სასტიკი და სისახლიანი რეჟიმის მხარდამხრები და მესამე რეიხის ვარსკვლავი გახდა, მაგრამ ამის მიუხედავად, საბჭოთა კინოთეატრების საღაროებთან მისი ფილმების სანახავად ყოველთვის უზარმაზარი რიგები იდგა.

როგორ შექმნა კარინა ლიქტატორების სახარკო მალა?

მარიკა როკი წარმატებული ავსტრიელი არქიტექტორის ოჯახში დაიბადა. მამამისს არასოდეს აკლდა შეკვეთები ქვეყნის უდიდეს ქალაქებში ძვირადღირებული სახლების ასაშენებლად. შესაბამისად, გოგონა ყოველთვის და ყველაფრით უზრუნველყოფილი გახლდა. ულამაზეს გოგონას სამეჯლისო ცეკვებს რუსი მასწავლებელი მადამ რუდკოვსკი ასწავლიდა, ამის გამო რუსები და რუსეთი პატარაობიდან შეუყვარდა. პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ უამრავი ბანკი გაკოტრდა, მათ შორის ისიც, სადაც მარიკას მამის დანახოები ინახებოდა. ამ პერიოდში მშენებლობის შეკვეთებზე მკვეთრად იკლო და როკების ოჯახმა საცხოვრებლად პარიზში გადასვლა გადაწყვიტა. ოჯახი ფინანსური კრიზისისგან მარიკამ იხსნა – ის იმედისმომცემ მოცეკვავედ ჩამოყალიბდა და ადრეულ ასაკში დაიწყო მუშაობა კაბარე

წარადგინეს. ფიურერთან შეხვედრის დროს მარიკამ ფაშისტური მისაღების ნაცვლად, რომელიც არაქალურად ეჩვენებოდა რევერანსი გააკეთა. ჰიტლერმა მას ხელზე აკოცა და უთხრა, რომ მისი შემოქმედებით აღფრთოვანებულია. გებელსი ქალის მოხიბვლას ცდილობდა, მაგრამ თავიდან მარიკამ მისი სასიყვარულო იერიშების მოგერიება მოხერხებულად მოახერხა. ამის გამო როკისა და მისი ქმრის – გერმანიაში ცნობილი რეჟისორის გეორგ იაკობის ფილმი „კორა ტერი“ მეტისმეტად ერთიკვლად გამოაცხადეს და ნახევარი წლით დაბლოკეს. მთლიანობაში, მარიკა როკის კარიერა სწრაფად ვითარდებოდა, რაშიც როკის ნიჭის გარდა, მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა მისმა 31 წლით უფროსმა ქმარმაც.

გერმანული დაზვერვის საიდუმლო დოკუმენტებიდან ირკვევა, რომ გერმანული კინოს ვარსკვლავი მარიკა როკი აგენტურული ქსელი „კრონას“ წევრი იყო, რომელიც საბჭოთა კავშირს მნიშვნელოვან სამხედრო ინფორმაციას აწვდიდა.

სავარაუდოდ, მსახიობის გადაბირება მისმა დირექტორმა ჰანს ჰოფმანმა განახორციელა. აგენტურული ქსელს საბჭოთა მხარე იან ჩერნიაკი ხელმძღვანელობდა, რომელსაც „ადამიანი ჩრდილის გარეშე“ უწოდეს, რადგან გერმანულმა კონტრდაზვერვამ ვერც ის და ვერც მისი აგენტები აღმოაჩინა. ჩერნიაკი არასოდეს არღვევდა კონსპირაციის წესებს და თავის აგენტებსაც იგივეს ასწავლი-

ტანკების „ვეფხვისა“ და „პანტერას“ კონსტრუქტორის ქალიშვილი და ა.შ.

საბჭოთა დაზვერვის ხელმძღვანელმა ბერნიმა იან ჩერნიაკს დაავალა ფინანსისტების, მეწარმეებისა და დაზვერვის თანამშრომლების გარდა, ინფორმატორები ხელფასების სფეროს წარმომადგენელთა შორისაც მოეძებნა. ასე, რომ 1937 წელს მოსკოვის სადაზვერვო ცენტრის კარტოთეკაში გაჩნდა ჩანაწერი აგენტის შესახებ, სახელით „ილონა“, რომლის მიღაც უნგრული წარმოშობის ცნობილი გერმანელი მსახიობის სახელი იმალებოდა. იმაზე, რომ მარიკა როკი საბჭოთა დაზვერვაზე მუშაობდა, სერგო ბერია თავის წიგნში „მამაჩემი ლავრენტი ბერია“ წერდა: „გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ მარიკა როკს ჰქონდა წვდომა ძვირფას სადაზვერვო მონაცემებთან, რომლებიც მამაჩემის სტრატეგიული დაზვერვის ხაზით მოსკოვს გადაეცემოდა“. თუმცა, თავად მარიკა თავის ავტოგრაფიულ წიგნში არსად ახსენებდა თავის მონაწილეობას სადაზვერვო საქმიანობაში.

სადაზვერვო ჯგუფი „კრონას“ მთავარი მიღწევა გახლდათ „ბარბაროსას“ გეგმის ასლი, კურსკზე გერმანელების შეტევის სქემა და ინფორმაცია ოპერაციაზე „სანრაიზ“.

ცენტრი იან ჩერნიაკის ჯგუფისგან იღებდა ინფორმაციას, რომელმაც უზარმაზარი გავლენა მოახდინა ომის მიმდინარეობაზე. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი მონაცემებს იღებდნენ მათგან, ვისაც რეიხში მნიშვნელოვანი თანამდებობები ეკავა: პოლიტიკური დაზვერვა და პოლიცია (გესტაპო) სამხედრო დაზვერვა (აბვერ) და პირადად ჰიტლერის გარემოცვა. განსხვავებით ისეთი აგენტურული ქსელებისგან, როგორებიც იყო ლეოპოლდ ტრეპერის „წითელი წვეთი“, შანდორ რადოს „წითელი სამეული“, რომლებიც გამოავლინეს და გაანადგურეს, „კრონა“ 11 წლის მანძილზე წარმატებით მოღვაწეობდა.

ჩერნიაკის რადიოგრაფიების

გამიფერას ვერაინს ახერხებდა. უახლესი ტექნოლოგიები და თანამედროვე მასალები თვითმფრინავების მშენებლობაზე, ჰაერსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემები და გერმანელების სამხედრო ტექნიკის საბრძოლო პარამეტრები, მონაცემები თავდაცვის სფეროს მდგომარეობის შესახებ, სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი ნედლეულის მარაგების შესახებ და საიდუმლო ცნობები ახალი საბრძოლო იარაღის შესახებ ეს არასრული ჩამონათვალია, რასაც „კრონას“ აგენტები მოსკოვს აწვდიდნენ. მათი მცდელობით, 1941 წელს საბჭოთა სამხედრო ხელმძღვანელობას ხელში ჰქონდა „ბარბაროსას“ გეგმის ასლი და მეორე მსოფლიო ომის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი კურსკის ბრძოლის სტრატეგიული გეგმა. ერთხელ, გებელსის აგარაკზე ვახშობის დროს მარიკა როკმა ძვირფასი ინფორმაცია მოიხსინა, რომელიც უკვე დილას მოსკოვში იცოდა. აგენტმა „ილონამ“ ინფორმაცია იან ჩერნიაკს გადასცა, ამ უკანასკნელმა კი საბჭოთა სამხედრო ხელმძღვანელობას შეატყობინა, რომ გერმანიას ინგლისთან და აშშ-თან საიდუმლო მოლაპარაკებების დაწყების სურვილი ჰქონდა. საუბარი ეხებოდა გეგმას, რომელსაც 1945 წელს ოპერაცია „სანრაიზი“ უწოდეს.

იცოდა თუ არა მარიკა როკმა, რომ რუსებზე და საბჭოთა კავშირზე მუშაობდა ზუსტად არავინ იცის, თუმცა მისი დამსახურება ფაშისტურ გერმანიაზე გამარჯვებაში ძალიან დიდია.

როგორ ბანკითარდა აგენტები „ილონას“ სხომრება ომის დასრულების შემდეგ?

1944 წელს მარიკა როკი ფილმის „ჩემი ოცნების ქალიშვილის“ გადაღების დასრულების შემდეგ ზალცბურგში გაემგზავრა, სადაც დიდი ხნის ნანატრი შვილი, გაბრიელა შეეძინა. 1945 წელს, როცა ქალაქი ამერიკელებმა დაიკავეს, მარიკა ამერიკელი ჯარისკაცებისთვის კონცერტებს მართავდა (მას ფულის ნაცვლად, პროდუქტებით უზღიდნენ) 1946 წელს მსახიობი რამდენჯერმე გამოძახეს ამერიკულ კონტრდაზვერვაში, რადგან ეჭვობდნენ, რომ ფაშისტურ რეჟიმთან თანამშრომლობდა. როკის კონცერტები და ფილმები გერმანიასა და ავსტრიაში აკრძალეს. ეს ოჯახისთვის მძიმე პერიოდი იყო.

1949 წელს მარიკა მიუნხენის თეატრში მსახიობად მიიწვიეს, სადაც 4 წელი იმუშავა. ამის შემდეგ ის გადაიღეს ფილმებში „მწვანე კაკადუ“ და მიუზიკლში „პელო დოლი“. 1964 წელს მსახიობი მეორედ გათხოვდა. მისი რჩეული ვინმე ფრედ პაული გახდა. მარიკა როკი უკანასკნელ დღეებამდე მშვენიერ ფორმას ინარჩუნებდა და აქტიური ცხოვრებით ცხოვრობდა. 1991 წელს 88 წლის მსახიობი ბუდაპეშტში გრაფინია მარიკას როლზე მიიწვიეს. მარიკა როკი 2004 წელს ინფარქტით გარდაიცვალა.

kulturologia.ru

„მუღენ რუფში“ პერტრუდა ჰოფმანის დასთან. ერთი წლის შემდეგ მარიკა უკვე მამასთან ერთად, რომელიც მისი იმპრესარიო გახდა, ამერიკაში გასტროლებზე გაემგზავრა. დამწყები მსახიობი და მოცეკვავე ოთხი წლის მანძილზე ბროდვეიზე კონცერტებს ატარებდა. 17 წლის იყო, როცა კინოში გადაიღეს. პირველი მთავარი როლი ფილმში „მოჩვენებების მატარებელი“ შეასრულა. ამის შემდეგ ის გერმანულმა კინოსტუდიამ მიიწვია სამუშაოდ. 1935–38 წლები ახალგაზრდა ვარსკვლავის კარიერის პიკი იყო. მარიკა როკის ნიჭიერება მესამე რეიხში შეუმჩნეველი არ დარჩენიათ. ეს ის პერიოდია, როცა პროპაგანდის მინისტრმა გებელსმა კონცეფცია შეიმუშავა, რომლის თანახმად, კინოხელოვნებას გერმანელების ყურადღება ცხოვრებისეული სირთულეებიდან კამუშავა ეკრანული წარმოდგენებისკენ უნდა გადაეტანა.

მაღე წარმატებული მსახიობი ქალი ჰიტლერის წინაშე

და. ის უნივერსალური მხვერავი იყო – სრულყოფილად ფლობდა რამდენიმე ევროპულ ენას, ჰქონდა ფოტოგრაფიული მეხსიერება და ფრთხილი და ჭკვიანი იყო.

ჩერნიაკის მიერ გადაბირებულ აგენტთა შორის იყვნენ საფრანგეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს მდივანი, რუმინეთის დაზვერვის თანამშრომელი, გერმანიის მსხვილი მეწარმეები, ვერმახტის სახმელეთო ძალების ოფიცრები, ასტროლოგი, რომელიც ჰიტლერის პირად პოროსკოპს ადგენდა,

ლამაზად სიკვდილის თვითმასწავლებელი

24 მაისს, ხელოვნების სახლში „მუზა“ მეტად საინტერესო ლიტერატურული საღამო გაიმართა. საქართველოს შემოქმედებითი ინტელექტუალური წინაშე წარსდგა ორგანიზაციის პარლამენტარი, პროფესიით მათემატიკოსი ბესიკ ლავილია-ვა ორ წიგნად გამოცემული რომანი „ლამაზად სიკვდილის თვითმასწავლებელი“.

მე, როგორც პროფესიონალი მწერალი და ლიტერატორი, ვერ დაგვიმალავთ იმ აღფრთოვანებას, რაც ამ წიგნის წაკითხვისას განვიცადე. ბესიკ ლავილიას მთავარი გმირი მწერლის პიზიციიდან კი არ იხატება, არამედ თვითონაა საკუთარი თავის შემოქმედი, თვითონ არის საკუთარი მეობის დამრბნელი. ესეც არაა ხალისი, მაგრამ ეს ყველაფერი ბესიკთან ცოტა განსხვავებულია. წინამდებარე ნაწარმოების დეტალურ განხილვას საგანგებო წერილის ფორმატი არ ეყოფა, მაგრამ ძირითად ტენდენციებს რამდენადმე შევხებით, რაც მის რომანს გამოარჩევს დღემდე არსებულთაგან. გამოვარჩევ 4 ძირითად კოლოსს, 4 ძირითად საყრდენს, რომელზეც აშენებულია ეს ნაწარმოები.

პირველი კოლოსი გახლავთ ყველა ჩვენგანისათვის აუღსასხენებელი 9 მარტი. ამის თაობაზე უამრავი ურთიერთგამორიცხავი ფაქტი დაგროვილია და ჭეშმარიტი სიმართლე კვლავაც ბურუსითაა მოცული. დღემდე სათანადოდ ვერ გარკვეულა თუ რა მოხდა სინამდვილეში 1956 წელს: რამდენი პიროვნება შეეწირა ამ ახალგაზრდულ გამოსვლა-პროტესტს. მე ჩემი სტუდენტის ბიძებისგან ვიცი ეს ყველაფერი პიპერბოლური შტრიხებით, თავად პატარა ვიყავი ამ დროს და დიდობაშიც არ შემიწუხებია თავი მასზე საარქივო მასალების მოძიებით. ამასვე რაიმე სახასიათო მხატვრული ნაწარმოები დაცდენის ჯერსანობით ვინმეს კალამს. და, აი, ბესიკის მარტული უნიკალური დონემდე შეუძლოს იგი. აქ აქცენტები გარკვეულ აქსესუარებზე კი არაა, თუ ვის რამდენი კონდახი ედრუნა თავში, ან რამდენი შტიკონის გაფატრული მკერდი გადაყარა ბევრისმნახველ მტკვარში, არამედ სულ სხვა რამ არის აღბეჭდილი. კერძოდ, როცა ადამიანს ფიზიკურად გაუსწორდებიან, აწამებენ უკიდურესობამდე, ამის შემდეგ მოდის ვიღაც კეთილი ბოროტი და რადგანაც დაპატიმრებულს უკვე გამოვლილი აქვს აუტანელი ტანჯვა, სთავაზობს სულ სხვა, მაცდურ, ქვეშევსურ ქმედებას, რომელიც ასწილ დამანგრეველი აღმოჩნდება მისთვის – ხელწერილს დასტყუებს, უდამამაულო ადამიანს ჩაუშვებინებს, მოუსაველეთში გააგზავნიანებს, რომელზეც არანაირი სამხილი იძებნება და ზუსტად, აი, აქედან იწყება ამ ვერაგული მეთოდით გადმობრუნებული რომანის ერთერთი პერსონაჟის მართონული სულიერი დეპრესიები. იგი ნელინელ ისრისება უხილავი ჩემებისაგან, უნებურად ჩაითრევია ბოროტების შეუჩერებელ ჩარხში, ნართების ებოსში რომ გადაუღის სასრისფრს მუხლების გადაძახსარავ ძალად. წარმოუდგენელია ამანზრუნობა ესე, რომელიც ადამიანს ნელინელ

ტანჯვაა. უხილველია მისი სულის მეტასტაზები. როგორც უნდა ატრიალი იგი, წინიდან, უკნიდან, გვერდულად, ყირამალა, შედეგი მინც ერთია – სრული გაპარტახება, სრული მოსარგალება. აი, სად მთვლემარებს „ლამაზად სიკვდილის თვითმასწავლებლის“ ბნელხვეულების გასაღები.

მეორე კოლოსი, რომელიც ჯაჭუური რეაქციითაა გადაბმული პირველთან, პირობითად შეიძლება „ავლანური თემა“ ვუწოდოთ. მაგრამ რა არის ეს ავლანური თემა, რომელიც ეფემერულად ეწვეობოდა და ეწვეობა დღესაც ჩვენს ყურთასმენას გულგრილობის მცონხვ განზომილებად – ინტერნაციონალური მოვალეობა. არა, ის არ არის ინფორმაციული

ფერ გზის გარდა, აი რა სტრიქონები ესადაგება ამ ამანზრუნ კანგაცლას კაცისას და კიდევ რადისავის სარზე გასმა ოფანდრინის ჩინებული რომანიდან „დრინის ხიდი“. კითხულობ ამისთანა სცენებს და მისდა უნებურად სიმპათიით აღვსები თითქოსდა ამ ნახევრად ველური ადამიანებისადმი, დანარჩენ თახსირ მსოფლიოს არასრულფასოვნად რომ შეურაცხავს. კაცი, რომელიც საკუთარ ოჯახს იცავს, ქალი რომელიც საკუთარ კრიას გადაფოფრება, გზარავს და გზიბლავს ერთდროულად. ყველა გზა გამართლებულია მაკიაგელისებურად, თუკი იგი სამშობლოს დასაცავადაა მიმართული და ბესიკი, რომელსაც არა მგონია რაიმე სამხედროს მსახურების ვალდებულება აკეშირებდეს ამ სიფრცესთან, სწორუპოვარი მსაჯულად მოველინება კაცობოძულე კაცობრიობას.

მესამე კოლოსს პირობითად სოციუმს დაგრქმევდი, ოღონდ ის არ არის თემის იმპორტი, არამედ სუფთა შინაური აჯაფსანდალია, დარდუბაა. ეს არის ქართველი კაცისა და ქალის უსიყვარულო დამოკიდებულების ღობეპრობაილი. აქ გაუსძლისი მოზაიკური სახასიათო კრიალოსნებია, რომლებიც საკუთარ თავსაც კი არ ეკუთვნიან. ისინი მხოლოდ სახელებით მოიხსენებიან. მათ არ გააჩნიათ გვარის გაგება. ესენი სახეწმლილთა დეგრატირებული კასტაა, ანუ შტაინერის კლასიფიკაციით – უპიროვნონი. ყველა დიდი მწერალი ჩანაფიქრს მინიშნებით ამფლავებს, ასეა პომეროსთან – აქილევსი მრისხანებს იმიტომ, რომ არ უნდა თვისტომი ტროელების გაფუფვა; რასკოლნიკოვი ილიაში იმისთვის ამოიჩრის ნაჯახს, რომ ბრალეულობით ჩაშალის ვიგინდარა ვაჭარ მერმელადოთან მწყაზარი დაიას – დუნიას ქორწინება. მსგავსი მიმართულებანი არც ბესიკ ლავილიასაა უცხო. მე აღმაფრთოვანდა მისი ცოდნის დიპაზონმა. საიდან მოასწრო ამდენის წაკითხვა ტექნიკური განათლების კაცმა?! ამას ხომ ინტერნეტით ვერ შეიძენ, საუბარია 2-3 ათას მხატვრულ ნაწარმოებზე.

იმ მესამე კოლოსში, პირობითად ქალის და კაცის ურთიერთობები რომ მიწოდება, იგივე ქართული სოციუმი, შვილი გაჩენას ვერ ასწრებს, ისე წარედინება ცად. ელიოტის უნაყოფო მიწის გარემოა, აი, რა შეიძლება დამატებით ქროდოს ამ მესამე კოლოსს.

მეოთხე სვეტიცხოველი, ყველაზე ამადლებული და გამორჩეული, რომელსაც მე თავში სამეორთიანი დრო – კონტინუუმი ვუწოდებ, ერთ სიფრცემო მოქცეული დანტე ალიოიერის სალხინობელ-ჯოჯოხეთ-სამოხეა. იგი უნიკალურია ხატვის ექსპრესიით, დინამიზმით, ხატობრივი ფერწერით და ინფორმაციულობით. იგი ერთგვარი სამხილი მასალაა თუ როგორი ბიწიერებით გვიცხოვრია და რამდენად ვსაკლისობდით სიწმინდის თვალშეუდგამ გრილყაროებს. რას ნიშნავს მაკედონელი, ცეზარი, ნაპოლეონი, როცა სამთავიანი ცერბერი დადერილა შენს დასაფლეთად. მართალია, იგი უპირტასად ერთი თავით დაიარება, მაგრამ ორი ხიმ ილიაში ამოუჩრია და არავინ უწყის როდის დააბჩენს ჩაგვითლებულ ღიჯებს დამატებითი ვნების მოსატანად. აქ თავის ქალები დაგორავენ ყოველ ნაბიჯზე ვუნწმობტვრეულ გოგრბოვით ამ პასაჟების წამკითხავი ადამიანი რამდენადმე გადაქანდები უჩრდილებო სხეულებისკენ.

18 წელიწადია თურმე ბესომ თავისი პირველი რომანოპირში მიიფიწვა, მაგრამ ბუნარში ცეცხლის მიფიწვება გავონილა, გინდა ნაცარში ყოფილა იგი გახვეული?! დაიბადა ეპოქალური რომანი „ლამაზად სიკვდილის თვითმასწავლებლის“ სახელით და აწი პატრონობა სჭირდება მას, როგორც ავტორისაგან, ისე ამ შესანიშნავი წიგნის მკითხველებისგან...

ბური ოტობაია,
24.05.-03.06.2019 წ.

ბესიკ ლავილია
დაბადებიდან ათი თვით მერე, უქიმმა ურჩია დედამეზ - სახლში ნაფეხით, მარცხ მოკვდებო. არ დაუყრა დედამეზმა და ეს რომანი ხომ დაენერე, ახლა კი მითი გამოყენისთვის ამ ცოტა უყნაურ ბიოგრაფიას ვწერ. დაიბადდა 1963 წლის 19 მარტის შინან დღეს, ხობის რაიონის სოფელ ბუღინჯში.

ცინცლავს უფლისგან ხატად ბიძებულის სახეს და ცხოველის იერი უფრო ჰუმანური გეჭვენება მის შემხედვარეს. იქ არის მომენტები, როცა ერთ ბოვეიკს რძით შემოჩვეული კობრა გადაარჩენს აშკარა სიკვდილისაგან, გატოკების საშუალებას წართმევს, სანამ ქვემოთ საბოლოოდ არ ამოფუფავენ რუსების როტას როსტოკაკა ქართველობასთან ერთად.

ბესიკის წიგნში გალაქტიონის „მარშან“ უნდა გაეიგოთ, როგორც დროის სამეორთიანობა – აწმყო-წარსულ-მომავალი, როგორც დრო-ჟამის განუწყვეტლობა. გალაქტიონის სტრიქონები ერთი სასმისშია მომწყვედული წარუშლელ საჩუქრად, ერთმანეთში აღინთული თვეები, ერთმანეთში მოდრეიფე კვირანი და სიფიგის ზღვრამდე ძარღვების დამაგრავე დღეთა დისპარმონიულ მონაცვლეობაში. ამ მწიფობა – დაბადება-გახრიოკებას შორის უცვლელი ადამიანის

ღვარჭნილობა თუ სტატიკური აღებმციმობა – ამდენი და ესოდენი, ამგვარი და ამნაირი. მე შემზრა უტბ ავლანურ სულში ავტორის სიდრმისეულად წვდომამ. იგი არ არ არის მხოლოდ სანგრის და ჩახმაზის პერიოკა ბოვეიკური კონოლენტებიდან რომ გვიხილავს, არამედ აქ სხვა მცხუნვარებაა, ავლანური „პალსტუხებითა“ და ვარდისფერი პერანგებით გამორჩეული მცხუნვარება. „პალსტუხების“ ნასკვე კოლუმბიდანაც გვსმენია, ყანერატოს რომ გამოუფატრავენ დატყვევნილს, გადმოუგდებენ ენას მკერდზე ომის მკაცრი კანონების სახსოშიეროდ. მაგრამ ვარდისფერ პერანგზე ღირს სიტყვის შეჩერება, იგი ინდიელების სკალპის ახდის ერთგვარი მასშტაბურობაა, როცა ტერფიდან კინკრიზომდე განიძარცვები ტყვისგან და ვარდისფერად აბრიალდები ლეღვივით ზეზეურად გაფცქვნილი – სიცოცხლის გზა არაა არის ვარდის-

საერთო გაზეთი
მთავარი რედაქტორი: ვახტანგ ხარჩილაძე

გაზეთის გამოცემა შეზღუდულია
შპს „ელგა-ჯი“-ს მფლობელი
+995 32 238 26 73; +995 32 238 26 74
იბეჭდება შპს „ასავალ-დასავალის“ სტამბაში.
აგლადის 39. E-mail: asavaliprint@yahoo.com

ISSN 2233-3983
9 772233 398001